

**Islannin presidentti
Grímsson toivoo
pohjoista kumppanuutta**

**Tieteen julkisuuden
hyödyt ja vaikuttavuus**

**Sisältötuotannon
monet ladut**

31.10.2002

**o
t
s
i
p
i
t
e
t
i**

17

OULUN YLIOPISTO

tietopisto

Oulun yliopistoväen tiedotuslehti

tässä numerossa:

KASVOTUSTEN	1
HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ	11
UUDET DOSENTIT	11
THULE-INSTITUUTTI TIEDOTTAA	12
KANSAINVÄLISIÄ YHTEYKSIÄ	12
YLIOPISTOSSA TAPAHTUU	13
SUORITETTUJA TUTKINTOJA	15
AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA	15
APURAHOJA	16
LIIKUNTATIEDOTUKSET	19

Päätoimittaja

Tapio Mäkinen

Toimittajat

Tiina Pistokoski

Anna-Maria Raudaskoski

Taitto ja kuvankäsittely

Hilkka Suorsa

Osoitteet

Liisa Salmela

Kannen suunnittelu

Raimo Ahonen

Kannen kuva

Kalervo Ojutkangas

Sisäsivujen graafinen suunnittelu

Pasi Terästi

Lehti ilmestyy syyslukukauden aikana joka toinen viikko seuraavasti: 14/11 28/11 12/12

Materiaali viimeistään **viikkoa ennen ilmestymispäivää** viestintäyksikköön sähköpostilla: Tietopisto@oulu.fi sisäisessä postissa (paperi ja levyke): 8VIEST

Materiaali pyydetään toimittamaan **ilman muotoiluja**: ei suuraakkosia, laatikoita, kehyksiä, logoja, rastereita tai muita asetteluja. Muotoilut tehdään toimituksessa.

Toimitus ei vastaa siitä, jos materiaali jää julkaisematta laite-, yhteys- ym. häiriöiden takia. Aineiston perilletulon voi varmistaa soittamalla puh. 553 4096 tai faxilla 553 4078. Jakeluoikaisut lähimmälle vahtimestarille tai viestintäyksikköön puh. 553 4096.

Mainosmateriaali tulee toimittaa julkaistavaksi valmiiksi suunniteltuna ja mieluiten siistinä paperitulosteena.

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 168 euroa

½ s. 100 euroa

¼ s. 67 euroa

Hintoihin lisätään alv 22 %.

Osoite

Pentti Kaiteran katu 1, 4. kerros

Linnanmaa

PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO

Puhelin (08) 553 1011

Faksi (08) 553 4078

<http://www-hallinto.oulu.fi/viestin/t-pisto/>

ISSN 0788-7124

Oulun yliopistopaino 2002

KASVOTUSTEN

Viestintäluotsi toivoo yhteisöllisiä tuulia

Lokakuun ensimmäinen viikko yliopiston viestinnässä. Tiistai: Lavainten metsästystä ja retki keskustan kännykkäputiikkiin. Keski-viikko: perehdytysohjelmalle nyökytel-lään palaverissa. Torstai: ovenpieleen vaihtuu nimi. Perjantai: tuliterä tietokone saa piuhansa. Maanantai 7. loka-kuuta: odotettu tulokas kipuaa neljän-teen kerrokseen ja avaa lasioven.

Yliopiston viestintäpäällikkö **Tapio Mäkinen** purjehti uudelle paikalleen Suomen Postista. Miehen lähtölaituri on kuitenkin Oulun yliopisto. 1980-luvun alussa virinneet yleisen historian opinnot tosin etenivät verkkaisesti, sillä luvut ja työnteko vaihtelivat vuorovedoin. Myös perheen perustaminen ajoittui samoille vuosille. Nykyään kotikokoonpanoon kuuluvat vaimo ja teini-ikäiset poika ja tytär.

MONITOIMITTAJAN TIE

Mäkisen koulu- ja opiskeluajan työt eivät liittyneet suoranaisesti viestintään, vaan kokemusta tuli niin kaupan alalta, työvoimatoimistosta nuorten osaston työvoimaneuvojana kuin Lapin lääninhallituksen arkistotöistäkin. Taus-talla velloi kuitenkin kasvava kiinnostus viestintäalaa kohtaan. Niinpä tie vei Jyväskylän yliopiston täydennyskoulu-tuskeskuksen viestintäopintoihin, joi-den viime metreillä Mäkinen työsken-teli jo toimittajana.

Aiempien töiden viehätyks, pitkä oppimäärä erilaisten ihmisten kohtaamiseen, jatkui toimittajan työssä. Viisivuotiskautta paikallislehdessä seurasi 1995 alkanut Postin Pohjois-Suomen tiedottajan tehtävä. ”Koska Postilla ei pohjoisessa ollut aiemmin ollut ammattiviestijää, tehtäväkseni tuli koko viestintäjärjestelmän rakentaminen täällä.” Vaikka Mäkinen itsekin tuki ammattitaitoaan erilaisin kurssein, hänen mielestään erityisesti kontakteihin perustuvassa yhteisöviestinnässä parasta oppia on käytäntö.

VAHVAT KUVAT VETÄVÄT PUOLENSA

Pesunkestävänä oululaisena Mäkinen tuntuu arvostavan uutta työpaikkaansa ja on tyytyväinen saadessaan osallistua yli-

Ruut Ahonen

Maine ei komistu maaten, vaan potkurit on pidettävä käynnissä. Viestintäpäällikkö Tapio Mäkinen on aloittanut työnsä hahmottamalla suuntia, joita kohti pyrkii.

opiston laaja-alaiseen, etupäässä Pohjois-Suomen mutta avaramminkin yhteiskunnan hyvinvointia rakentavaan työhön. Oulun yliopisto on ahkeroinut itselleen hyvän maineen. Mäkinen näkee viestinnän yhdeksi ratkaisevaksi välineeksi, jolla päättäväisesti asetetaan poijut veteen tämän suunnan pitämiseksi.

Onnistumisella on silti ehtonsa. ”Yliopistossakaan viestintä ei ole yksistään viestintäammattilaisten, vaan kaikkien yliopistolaisten asia”, painottaa viestintäpäällikkö ja huomauttaa, että vaikka viestintätyötä ei tehtäisi, yliopisto viestii. Ulkomaailma ei näe yliopistoa yksittäisinä laitoksina tai laboratorioina vaan yliopistona, jolloin jokainen yliopistolainen on oman yhteisönsä ”suurlähettiläs”.

2000-luku on Mäkisen mukaan paradoksaalinen: samalla kun pulikoidaan valtavassa tiedontulvassa, ihmiset kokevat, että he eivät saa tietoa asioista. Tärkeät viestit hukkuvat informaatio-tulvaan. Myös taloon tulevan opiskelijavirran vuolaus ja sitä kautta yliopiston monisäikeisen menestyksen köyden pitävyys on mielikuvien varassa.

Mäkinen ennustaakin, että massatarjonnan paisuessa myös yliopisto ja muut julkisyhteisöt saavat tehdä yhä enemmän työtä julkisuuskuvansa hyväksi. Nopeiden päätösten maailmassa seurataan vahvoja mielikuvia.

Yhteisökuva muokkaus alkaa Tapio Mäkisen mielestä kriittisyydestä. Sitä tarvitaan nopeiden muutosten vuoksi ja siksi, että myös ihmisten arvostukset vaihtelevat kuin ilmapuntari. Ensitöinnään pitkällisen ja Mäkisen sanoin nöyryyttä vaativan perehtymisen ohessa viestintäluotsi keskittyy päivittämään viestintästrategiaa, merikarttaa, joka liittyy paraikaa uudistettavaan yliopiston strategiaan. Merikartan uudet väylät hahmottuvat ruotimalla tämänhetkistä yhteisökuvaamme: vastaako se odotuksia ja viestimmekö oikeita asioita tärkeille sidosryhmille. Myös maineen kylkiäistä, tunnettuutta, pohdiskellaan. Sen riittävyys on otettava kantaa. Kartan uudet väylät joutuvat yhä vahvempaan, yksimieliseen ja ehjään yhteisökuvaan sekä auttavat kohdentamaan viestintää tehokkaasti ja oikein.

SUUREN MEREN KAIKKI AALLOT...

Johtamaansa viestintäyksikköä Mäkinen luonnehtii asiantuntijapalveluyksiköksi, joka avustaa johtoa ja kaikkia yliopistolaisia mitä moninaisimmissa viestintäasioissa. Uusi tulokas ottaa rohkeasti luotsin tuulisen paikan mutta kieltää kannattavansa käskyttämistä. Johtajuudessa korostuu Mäkisen mielestä tukeminen: tuki viitoittaa kunkin yksilön erityistaidot oikeaan kohteeseen.

Lisäksi päällikön tehtävä on lietsoa yhteishenkeä.

Yhtenäisen kampuskuvan sisäistymisen yliopistolaisten mieliin on viestintäpäällikön polttava toive, haaste ja samalla lieenee eniten ponnistusta vaativa päämäärä. Sen hyväksi tehtävän työn hintaa ei parane nurkua, sillä kun yhteisokuva on selvä ja hyväksytty, se alkaa miltei luonnostaan heijastua toimissamme ja puheissamme. Ilman sitä taas viestit ovat ristiriitaisia ja yliopis-

tosta välittyy sekava kuva ulkomaailmalle. Viestintään vaikuttavatkin väijäämättä suuren meren kaikki aallot: suuntaa antaa johto, mutta muidenkaan ei tule kääntää purttaan oman kurssinsa mukaan.

Mäkisen työaatokset haihtuvat parhaiten luonnossa. Ne häivyttää vaikkapa lintujahti tai virvelin pulahdus syysyhiseen veteen. Talvella rinteeseen suhautavat useammatkin sukset, sillä sinne on tapana suunnata koko perheellä. (RA)

Islannin presidentti Grímsson:

Tutkimuksella vahvistetaan pohjoista kumppanuutta

Kylmän sodan päättymisen seurauksena muuttunut maailma on antanut pohjoiselle aivan uuden merkityksen. Pohjoismaille on avautunut tilaisuus yhdessä toimia merkittävänä tekijänä kansainvälisessä yhteistyössä. Tilanteessa myös pohjoisten alueiden yliopistot ja tutkimuslaitokset voisivat entisestään tiivistää yhteistyötään ja ottaa voimakkaamman roolin alueensa kehittämisessä. Näin totesi Islannin presidentti Ólafur Ragnar Grímsson esitelmöidessään vierailunsa yhteydessä yliopistossa maanantaina 28. lokakuuta.

Pohjoisen painoarvon kasvu on presidentti Grímssonin mukaan nähtävissä useissa yhteyksissä, kuten Euroopan unionin pohjoisen ulottuvuuden poli-

tiikassa ja useilla Yhdysvaltojen, Kanadan, Venäjän ja Pohjoismaiden yhteisillä pohjoisten alueiden foorumeilla. Yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla olisi hänen mielestään nyt tärkeä tehtävä kasvattaa edelleen tietoisuutta pohjoisen merkityksestä. "Vielä ei tietoisuus pohjoisten alueiden merkityksestä omille maillemme ole riittävää ja ajattelua hallitsevat osin vanhat asetelmat."

Yliopistojen ja tutkimuslaitosten tulisikin nyt painottaa työssään pohjoiseen liittyviä teemoja, millä luotaisiin älyllinen pohja uudelle kumppanuudelle pohjoisessa, jatkoi Grímsson. Hän kertoi Islannin muotoilleen pohjoisuuden tutkimuksesta yhden tietensä peruspilarin perustamalla uuden yli-

opiston Akureyriin maan pohjoisosaan ja arktisen tutkimuksen Stefansson-instituutin.

TUTKIMUS TARPEEN MONILLA ALUEILLA

Presidentti nimesi useita aihealueita, joilla tarvittaisiin kiireellisesti järjestelmällistä akateemista panosta pohjoista koskevan yhteistyön vahvistamiseksi. Tutkimus vaikuttaisi niiden kautta merkittävästi pohjoisen kehittämiseen.

Keskeisiä alueita Grímssonin mukaan ovat nyt pohjoisen luonnonvarojen hyödyntäminen ja sen hallinta, taloudellinen kehitys yritysyhteistyönä hyödyntäen informaatioteknologiaa ja verkostoja sekä pohjoiseen liittyvät terveydelliset erityiskysymykset, kuten

Presidentti Grímsson pysähtyi Linnanmaan kiertokävelyllään ihastelemaan värikkäitä saamenpukuja humanistisen tiedekunnan käytävällä. Hänen mielestään alkuperäiskansat ovat yksi ajankohtainen tutkimuksen aihe. Rehtori Lajunen kertoi presidentille ja Suomen Islannin suurlähettiläs Timo Kuposelle saamen kielen ja kulttuurin yksikön Giellagas-instituutin toiminnasta.

Anna-Maria Raudaskoski

Anna-Maria Raudaskoski

Presidentti luennoi Saalastinsalissa Venäjän, Yhdysvaltain ja Pohjoismaiden rooleista uudella vuosisadalla. Luento kiinnosti niin opiskelijoita kuin henkilökuntaakin: sali oli lähes täynnä kuulijoita.

itsemurhat ja perheväkivalta.

Tutkimuksen kohteiksi hän nimesi myös globalisaation vaikutuksen pohjoisilla alueilla ja poliittisen kehityksen, johon hän luki mukaan niin erilaisten yhteistyöelinten, kuten Arktisen neuvoston ja Barentsin neuvoston, kuin myös alueiden välisten suorien yhteyksien lisääntymisen. Akateemista tutkimusta tarvittaisiin lisäksi alkuperäiskansoja koskevista oikeudellisista kysymyksistä ja monimuotoisesta kulttuurisesta yhteistyöstä pohjoisten maiden välillä.

”Yksi keskeinen alue on vielä arktisia alueita ja meriä koskevat ympäristökysymykset, biodiversiteetin suojeleminen, ilmastonmuutos ja ympäristökatastrofien estäminen.”

Islanti on vastikään siirtynyt Arktisen neuvoston puheenjohtajamaaksi. Kaudellaan se presidentti Grímssonin mukaan tulee painottamaan juuri tieteellistä ja teknologista yhteistyötä tutkijoiden ja tutkimuslaitosten verkostoissa. Tavoitteena on luoda tutkimusohjelmia ja -projekteja, jotka keskittyvät kestäväen kehityksen kysymyksiin muun muassa maatalouden, turismin, kommunikaation ja luonnonvarojen hyödyntämisen alueilla.

Painopisteenä tulee olemaan myös Euroopan unionin ja Pohjois-Amerikan koulutus- ja tutkimusyhteydet arktisissa ja sirkumpolaarisissa kysymyksissä. ”Nämä lukuiset luettelemanni aihealueet tarjoavat yliopistoille ja tutkimuslaitoksille haasteiden rikkauden ja merkittävän mahdollisuuden vaikuttaa kumppanuuden kehittämiseen

pohjoisessa”, Grímsson kiteytti.

YLIOPISTOISTA ”VOIMATALOJA”

Presidentti Grímsson saapui yksityiselle vierailulle yliopistoon rehtorin, Islannin kunniakonsulin **Lauri Lajusen** kutsusta. Grímsson kiinnostui Oulun yliopistosta, sen tutkimuksen painoaloista ja yhteistyöstä ympäröivän yhteiskunnan kanssa tavatessaan Lajusen aiemmin Islannissa. Nelituntisen vierailun aikana hänelle esiteltiin tutkimuksen painoalat, sähkö- ja tietotekniikan osaston robottilaboratorio ja Linnanmaan kampus.

Vierailu ajoittui Grímssonin muun Suomen vierailun yhteyteen, kun seuraavana, 29. päivänä lokakuuta hän osallistui Helsingissä Pohjoismaiden neuvoston 50-vuotisjuhllaisuuksiin muiden Pohjoismaiden päämiesten ja kuninkaallisten joukossa. Presidentin seurueeseen Oulussa kuuluivat kansliapäällikkö **Stefán Lárus Stefánsson** ja Suomen Islannin suurlähettiläs **Timo Koponen**.

Presidentti Grímsson kiitti vierailun antaneen runsaasti tietoa ja ideoita siitä, millainen rooli yliopistoilla voi pohjoisessa olla. ”Toivon, että yliopistot voivat tulla älyllisiksi ”voimataloiksi”, jotka tutkimuksen ja teknologian kautta vaikuttavat ympäristöönsä. Eri maiden päättäjiä asenteet muuttuvat hitaasti, toivottavasti yliopistot muuttuvat nopeammin. Oulun yliopisto on mielestäni loistava esi-

merkki siitä, miten tutkimuksella voidaan pohjoisessa tehdä osaamista. 20 vuotta sitten tätä varmaankin epäiltiin. Yliopisto on osoittanut, että se on mahdollista.”

Grímsson toivoi yhteistyön pohjoisessa jatkuvan erityisesti tutkimuksessa ja muistutti, että yhdessä Pohjoismaat näkyvät ja vaikuttavat maailmalla enemmän kuin yksittäin. Hän kertoi vievänsä Suomessa kertyneitä kokemuksia hyödynnettäviksi kotisaa-relleen.

”Lähtökohtana on, miten yliopisto määrittelee itsensä suhteessa alueensa kehitykseen. Useat yliopistot eivät välttämättä näe itseään kehityksen johtavaksi tekijäksi. Oulun yliopisto on sen poikkeuksellisesti tehnyt. Yhteistyö yliopiston, yritysten ja alueellisten viranomaisten välillä on täällä esimerkiksi, ja sen aion viedä mukani kotiin. Muina viemisinä ovat keskittyminen tietyille aloille ja se, miten uudesta yliopistosta voi tulla todellinen aloitteentekijä. Nykyisin on juostava nopeasti, että pärjää kilpailussa. Oulun yliopisto on tässäkin esimerkinä siitä, miten se voidaan tehdä.”

Ólafur Ragnar Grímsson on toiminut Islannin presidenttinä vuodesta 1996. Hänet valittiin tehtävään uudelleen vuonna 2000. Grímsson oli maansa valtiovarainministeri 1988–91. Ennen politiikan uraansa hän toimi yhteiskuntatieteiden professorina Islannin yliopistossa Reykjavikissa. (TP)

Anna-Maria Raudaskoski

Yliopiston vieraskirja täyttyy arvovieraiden nimikirjoituksista. Ólafur Ragnar Grímsson kirjoitti nimensä Portugalin presidentin nimen perään.

Sisältötuotanto aukoo latuaan

Tietopisto 11 kertoi kesäkuussa TE-keskuksen yliopiston koulutus- ja tutkimuspalveluilta tilaamasta sisältötuotannon ennakoinnista. Sen ensimmäinen osa, yritys-kyselyt, on nyt tehty. Ennakointi on osa Pohjois-Pohjanmaan eEnnakointi-projektia, jota koordinoi TE-keskus ja johon osallistuvat myös Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulun kaupakamari ja Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät. Projektia osarahoittaa Euroopan Sosiaalirahasto.

Yrityskyselyllä haluttiin päästä tietoisiksi alueen sisältötuotantoyrityksistä ja niiden lähitulevaisuuden näkymistä. Erityisesti yritysten arviot tulevaisuuden osaamistarpeistaan kiinnostivat, sillä niillä on suora yhteys tuleviin koulutus- ja kehitystarpeisiin, kertoo projektipäällikkö **Timo Pärkkä** koulutus- ja tutkimuspalveluista.

HUUMAN HAIHDUTTUA SILMÄT AVAUTUNEET

Sähköisenä toteutettu kysely lähti yrityksille toukokuussa. Vastauksia saatiin noin 60. Toisin kuin alan kehityssuunnitelmissa on ounasteltu, vastaukset eivät olleet kovin optimistisia. Pärkkä huomauttaa, että vielä pari vuotta sitten elettiin hypehuumassa. Silloin tulevaisuuden odotukset olisivat olleet ehkä vähemmän varauksellisia kuin nyt.

Sisältötuotantoa on ollut iät ajat. Asian uusi ulottuvuus lieneekin sisältöteollisuus. Se taas merkitsee uusia välineitä, jotka tuovat elämään lisäarvoa ja joista tämän vuoksi ollaan valmiita maksamaan. Nykykontekstissaan sisältötuotanto on määrittelemättä jäänyt

Sisältöjä kuten kahvisorttejakin on moneen lähtöön. Pohjois-pohjalaisten sisältötuotantoyritysten lähivuosien liikehdinnän uskotaan kielivän myös alan kaukonäkyistä.

Pasi Terästä

ja siksi ristiriitainen sana. Myös tehtyä kyselyä ja sitä kautta kehitystyötä häiritsee sanan kirjava ymmärtäminen. Rajanveto siinä, kuka tuottaa sisältöä ja kuka jotakin muuta, on niinkään epäselvää.

Laajamittainen ja äärimmillään jopa vuoteen 2017 asti tiiraava ennakointiselvitys etenee asiantuntijapaneelleilla. Niissä tutkaillaan alueen strategisia näkymiä ja niin sanottuja heikkoja signaaleja. Tällä hetkellä sellaisia tuntuvat olevan alueelta puuttuvat alan veturiyritykset sekä suurimpana se, että julkiset varat kulkevat liian usean välikäden kautta. Lisää tuloksia aiheesta voidaan odottaa marraskuun lopulla.

YLIOPISTOSTA YHTEISTYÖTÄ JA AVUNANTOJA

Pärkän mukaan yliopisto on lähtenyt sisältötuotannon suolle objektiivisesti tarjoten käyttöön osaamistaan ja

resurssejaan. ”Emme ole tekemässä sisällöntuotannosta huippubisnestä – kysymme, voisiko siitä tulla sellaista.” Yliopiston koulutuksessa sisällöntuotannon ala on huomioitu: taideaineiden ja antropologian laitoksessa on alkamassa uusi mediatuottaja-maisteriohjelma.

Yliopistossa halutaan pitää sisältötuotannon käsite mahdollisimman laajana, eräänlaisena inhimillisen kulttuurin yläkerrostumana, jossa hyödynnetään kunkin ajan suomaa välineitä ja sovelluksia välitettäessä ihmisille tärkeää sekä järki- että tunnepohjaista informaatiota. Jotta aihealueesta ei tulisi kuten keisarin uudet vaatteet, Pärkkä korostaa että on arvioitava aina, mikä on tarkoituksenmukaista. ”Kaikkiin asioihin ei tarvitse mennä teknologia edellä”, hän täytyy. (RA)

Tohtoreita työttöminä aiempaa enemmän

Alkuvuoden työllisyystilastojen mukaan tohtorin tutkinnon suorittaneiden työllisyys on kehittynyt huonompaan suuntaan. Työministeriön tilastotietojen mukaan elokuun lopussa työttömiä tohtoreita koko maassa oli kaikkiaan 196. Huhtikuussa 2002 heitä oli 152. Suunta on kääntynyt, koska parina viime vuonna työttömien tohtoreiden määrä on pysynyt lähes samanlaisena: tohtoreita on ollut työttöminä 150–170.

Huonoimmin tohtorit työllistyvät

biologian ja biokemian aloilta. Melko paljon työttömiä löytyy myös kemiasta ja valtiotieteistä väitelleiden tohtoreiden joukosta. Joukko tohtoreita on myös töissä, jotka eivät vastaa heidän koulutustaan.

Tohtoreiden työllisyystilannetta seurannut Tieteentekijöiden liitto on todennut, että Teollisuuden ja Työntekijäkeskusliiton jäsenyrityksissä tohtorien ja lisensoitettujen tarve on kääntynyt laskuun vuoden 1999 luvuista.

Opetusministeriön ja yliopistojen

välisissä tulosneuvotteluissa tohtorintutkintotavoitteita on kasvatettu vuositavoin. Kuluvalle ja ensi vuodelle tavoite on 1300 ja vuodelle 2004 kaikkiaan 1450. Viime vuonna suoritettiin 1203 uutta tohtorintutkintoa.

Opetusministeriö on pyytänyt Suomen Akatemian laatimaan arvon tohtoritarpeesta eri tieteenaloilla ja tekemään selvityksen valmistuneiden tohtoreiden sijoittumisesta työelämään.

Opettajien koulutustarve terveystietoon on suuri

Lait perusopetus- ja lukiolain muuttamisesta toivat terveystieto-oppiaineen perusopetukseen. Muutoksesta seuraa voimakas opettajankoulutuksen kehittämisen koko maassa.

Eri yliopistojen edustajista muodostuvan valtakunnallisen keskusteluforumin tehtävänä on käydä keskustelua sekä aineenopettajakoulutuksen että täydennyskoulutuksen opetussuunnitelmista ja koulutuksen järjestämisestä eli koordinoida opettajankoulutuksen kehittämistä.

Keskustelufoorumi kokoontui Kajaanissa 19. syyskuuta. Sen avasivat Kajaanin opettajankoulutusyksikön johtaja **Juhani Suortti** ja terveystieteen professori **Lasse Kannas** Jyväskylän yliopiston liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnasta. Molemmat korostivat puheenvuoroissaan yhteistyön merkitystä terveystiedon opettamisen ja opettajankoulutuksen edistämiseksi.

KAJAANISSA LASTEN TERVEYSKASVATUKSEN KESKUS

Koulutuspäällikkö **Anneli Pönkkö** esitteli Kajaanin opettajankoulutusyksikköön keväällä 2002 perustettua Pohjois-Suomen lasten liikunta- ja terveystieteen keskusta, joka on vahva alueellinen, merkittävä kansallinen ja kehittyvä kansainvälinen lasten liikunnan ja terveystieteen tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisen keskus.

Kajaanissa opiskelijoiden on mahdollista suorittaa liikunta- ja terveystieteen opintoja luokanopettaja- ja varhaiskasvatustutkintokoulutuksen yhteydessä. Sivuaineopinnot ovat liikuntakasvatuksessa 15 ja 38 sekä terveystiedossa 15 ja 35 opintoviikkoa. Lisäksi monialaisissa opinnoissa on mahdollista suorittaa 5 opintoviikkoa liikuntakasvatusta. Uuteen opetussuunnitelmaan esitetään myös 5 opintoviikon terveystiedon kokonaisuutta.

Terveystiedon perusopinnot kokonaisuutta opiskeli viime lukuvuonna 39 opiskelijaa. Tänä syksynä opinnot on aloittanut 30 opiskelijaa. Heistä puolet on yksikön opiskelijoita, loput jo työelämässä toimivia. Ensi vuonna Kajaanissa aloitetaan terveystiedon aineopinnot. Sivuaineopetus järjestetään yhteistyössä Kainuun kesäyliopis-

ton kanssa Jyväskylän yliopiston tutkintovaatimusten mukaan.

Kajaanin opettajankoulutusyksikön koulutusprojekti (ESR) järjestää myös liikunta- ja terveystieteen täydennyskoulutusta. Terveystiedon kehittämisseminaari järjestetään Kajaanissa 31.10.–1.11.2002 yhteistyössä Oulun lääninhallituksen kanssa. Kohderyhmänä ovat eri kouluasteiden opettajat ja kouluterveydenhoitajat.

Projektin tuella järjestetään myös monitieteisiä jatkokoulutusseminaareja yhteistyössä eri asiantuntijatahojen kanssa. Lasten liikunta- ja terveystieteen keskuksen keskeiset tutkimus- ja kehittämishankkeet liittyvät muun muassa päivittäiseen liikunta- ja terveystieteen, perheliikuntaan ja lähiliikuntaan.

OPETUSSUUNNITELMIEN PERUSTEET KÄSITTELYSSÄ

Ylitarkastaja **Heidi Peltonen** Opetushallituksesta esitteli foorumille terveystiedon valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteita ja opettajien täydennyskoulutusrahoitusta. Opetussuunnitelman perusteet esiopetukseen ja luokille 1-2 ovat jo valmiina ja luokkien 3-9 ja lukion osalta työ on loppusuoralla.

Opetussuunnitelmien perusteet käsitellään Opetushallituksen johtokunnassa marraskuussa, minkä jälkeen päätös niistä julkistetaan. Opetussuunnitelman perusteita avaava ja tarkentava tukiaineisto tuotetaan sen ilmentymisen jälkeen. Perusteet otetaan käyttöön portaittain vuoteen 2005 mennessä.

Suurimmat opetussuunnitelmaan liittyvät haasteet ovat terveystiedon integroinnin onnistuminen ympäristö- ja luonnontietoon luokilla 1-4 ja biologiaan, maantietoon, fysiikkaan ja kemiaan luokilla 5-6. Luokilla 7-9 terveystietoa opetetaan erillisenä oppiaineena kolme vuosiviikkotuntia. Terveystiedon menestykselliseen toteuttamiseen liittyy suuria täydennyskoulutushaasteita.

Eriyistä terveystiedon koulutusrahoitusta ei ole tulossa, ja Opetushallituksen rahoittaman koulutuksen piiriin pääsee tänä vuonna todennäköisesti vähemmän opettajia kuin viime vuonna. Tänä vuonna noin 200 henkilöä osallistuu täydennyskoulutukseen.

Keskustelufoorumissa koulutuksen rahoitustilanteesta oltiin huolestuneita, sillä koulutustarve on erittäin suuri. Keskustelua viriteltiin siitä, millaisia toimintavaihtoehtoja terveystiedon täydennyskoulutuksen toteuttamiseksi tässä tilanteessa on.

OPINTOJA USEILLA PAIKKAKUNNILLA

Päivän aikana kuultiin myös kuuluisia terveystiedon arvosanaopinnoista ja täydennyskoulutuksesta eri yliopistoista. Jyväskylän ja Kajaanin lisäksi perusopinnot järjestetään Oulussa, Helsingissä, Kokkolassa, Seinäjoella, Lahdessa ja Kuopiossa, jossa kehitetään myös verkko-opintoja. Aineopinnoita voi opiskella tällä hetkellä vain Jyväskylässä. Lisäksi täydennyskoulutusta järjestetään muun muassa Jyväskylässä, Tampereella, Turussa, Helsingissä ja Vaasassa.

Foorumi piti erittäin tärkeänä terveystiedon opintojen saamista kaikille pakollisiin monialaisiin opintoihin opettajankoulutuslaitoksissa. Kaikissa yksiköissä tavoite ei ole vielä toteutunut. Kajaanissa suunnitelma terveystiedon 5 opintoviikon opintokokonaisuudesta on valmis ja sitä esitetään opetussuunnitelmaan tulevalla tarkistuskierroksella.

Terveystiedon keskusteluforumin seuraava tapaaminen on Oulussa 28.4.2004.

ANNELI PÖNKÖ
koulutuspäällikkö
Liikunta- ja terveystieteen
koulutusprojekti (ESR)
Kajaanin opettajankoulutusyksikkö

OYA ry:n Syötämökin talvi 2002–2003

Oulun yliopiston akateemiset,
OYA ry:n Syötämökin talvikauden
30.11.2002–4.5.2003 varausaika
alkaa torstaina 31.10.2002.

Soita lomamökkivastaavalle
puh. 553 2374.

Maantieteen päivät 2002:

Tieteen julkisuutta seuraavat annit ja vaateet

Kansallisilla maantieteen päivillä 18.–19.10. Oulun yliopistossa käytiin värikäs paneelikeskustelu aiheesta Maantiede ja julkisuus. Panelisteina oli tiedettä ja mediaa edustava nelikko: Helsingin yliopiston tutkijatohtori **Hille Koskela**, YLE:n maakuntaradion päällikkö **Risto Degerman**, toimittaja **Pekka Rahko** sanomalehti Kalevasta ja professori **Markku Löytönen** Helsingin yliopistosta. Puheenjohtajana toimi Oulun yliopiston akatemiattutkija **Topi Antti Äikäs**.

Median edustajien mukaan maan-

tiede on ihmisille sitä, mitä se on koulussakin. Degerman totesi, etteivät mielikuvat alasta ole kovin vetovoimaisia. On yksittäisiä tutkimusaiheita, jotka kiinnostavat, mutta joita suuri yleisö ei tunnista maantieteeksi.

JULKISUUDEN HYÖDYT

Julkisuuden tarve versoi yleisökommentteja. Julkisuudessa näkymisen koettiin vaikuttavan opiskelijoiden saantiin ja alan resurssien säilymiseen. Pitkän tutkijanuran tehnyt henkilö sanoi tutkimusten säännöllisen julkaisemisen vaikuttaneen rahoitukseen.

”Kun asiat olivat esillä, saatiin ajan myötä vaikutettua muutenkin”, hän huomautti.

Maantieteilijöiden asemaa julkisuudessa keuhuttiin myös hyväksi, sillä toimittajat etsivät usein heitä vastaamaan mitä erilaisimpiin asioihin – vaikkapa siihen, miksi Ruotsin rannikkoalueella ihmiset elävät pidempään. Löytönen puolestaan esitti, ettei kova tutkijanura avaudu ilman julkisuutta.

Degerman tivasi, onko julkisuushakuisuuden syy vain vanha tuttu raha. Koskela toi esiin tutkijan velvollisuuden kertoa tutkimuksistaan ymmärrettävästi. ”Muualla maailmalla vuorovaikutus yhteiskunnan kanssa on paljon täkäläistä tavallisempaa”, hän totesi. Samalla hän myönsi omankin tarpeen ajavan julkisuuteen ja kyseenalaisti Löytösen väitteen, että hyväksyntä saadaan ennen muuta omassa tutkijaverkostossa.

YLEISÖ TAHTOO TARINAN

Paneelin punainen lanka löytyi tarinoista, jotka uppoavat sekä ihmisiin että mediaan. Degerman tunnusti ainoaksi muistokseen koulumaantieteestä Pampaksen lehmät. Tämä terästi myös yleisön mielenkiintoa todistaen tarinoiden tehon. Degerman muistutti, että elämän, omankin, kuvitellaan olevan rationaalisempaa kuin se todellisuudessa on.

Äikäs mainitsi suurtarinan teknologiakaupunki Oulu, joka peittoaa alleen muiden tarinoiden esiinpääsyn. Koskela mukaan ongelma on tarinaan liittyvä vahva yhteinen konsensus. ”Vastatarinan on oltava todella hyvä menäkseen läpi”, hän totesi.

Median edustajat sanoivat tapavansa julkisuuteen pyrkiviä tieteenharjoittajia harvemmin mutta sitä vastoin oman työn vähättelyä melko usein. Tieteen popularisointi on tiedeyhteisössä kimurantti kysymys ja vaatii rohkeutta. Yleisöstä arveltiin, että koska yliopisto on yhteiskunnasta erillään ja täällä puhdasta työtä on vain tutkimustyö, tutkimuksiaan popularisoi-vaan henkilöön suhtaudutaan helposti skeptisesti ja kyräillen.

Yleisökommentin mukaan julkisuudessa on tyydyttävä siihen, että asioi-

Lentileikkeet: Kaleva ja Optimisti. Kuvankäsittely: Pasi Terästä

Maantieteen julkisuutta vauhdittavat monipuoliset ja riittävän maanläheiset aiheet. Niiden lisäksi tarvitaan omaa aktiivisuutta.

den linjat menevät oikein, sanat eivät välttämättä. Julkisuudessa olon tärkeimmäksi aspektiksi nousi se, että oman yliopiston ja laitoksen koordinaattien näkyvyys varmistetaan joka kerta.

PONNAHDUS PINNALLE SATTUMANKAUPPAA

Paneelissa pohdittiin myös, onko tutkimuksella aina oltava yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ulottuvuus. Rahko

kiteytti yhteiset aatokset sanomalla, että hyödytönkin on tarpeen. Koskela luki tieteen hyväksi puoleksi sen, ettei ennalta voida tietää, mikä nousee kiinnostavaksi. Degerman muistutti julkisuuteen tulon olevan luova prosessi ja totesi, että koska kiinnostus tiedemaailman asioita kohtaan saattaa tulla monen assosiaation kautta, suhteet tiedotusvälineisiin sujuvoittavat julkisuuteen pääsyä: tuttuun kun on helppo ottaa yhteyttä. Matti Heikkilä maantie-

teen laitoksesta totesi tähän: ”Silloin kun maantieteen laitos oli vuokralla Kalevan tiloissa, saatiin näkyvyyttä, aina graduja myöten.”

Tilaisuuden jälkeen eräs kuuntelija totesi vieruskaverilleen, ettei ole koskaan ollut yhtä hauskaa paneelissa. Totta tosiaan – puolitoistatuntisesta puuttui tyystin levoton liikehdintä ja kellon vilkuilu.

RUUT AHONEN

OWLA-projektin tulos:

Malli joustavien verkkopalvelujen suunnitteluun

Kolmivuotisessa Mobile Forumin OWLA-projektissa on tutkittu ja kehitetty uudenlaisten verkko- ja mobiilipalvelujen suunnittelumenetelmiä. Projektissa keskityttiin käyttäjän mukaan personoituihin ja käyttötilanteisiin mukautuviin ratkaisuihin.

Kokonaisuutena tällaisia joustavia mutta monimutkaisia järjestelmiä on vaikea hallita. Lisäksi luottamuksellisten henkilötietojen turvallinen käsittely on haastavaa. Yksi keskeinen osa projektia olikin tietoturvallisuuden suunnittelu. Aihepiiristä valmistui projektin aikana tutkija **Mikko T. Sipsen** väitöskirja *Turvallisten tietojärjestelmien suunnittelu*.

OWLA-projektin tutkimustulokset tarjoavat suunnittelumallin siitä, millaisia verkko- ja mobiilipalveluiden tulisi olla, jotta ne olisivat mahdollisimman käyttäjäystävällisiä, tehokkaita ja tietoturvan kannalta luotettavia.

Käyttäjäystävällisten verkko- ja mobiilipalvelujen kehityksessä pyritään nykyään ottamaan huomioon erityisesti ihmisten yksilölliset tarpeet. Järjestelmiin kerätään tätä varten henkilötietoja automaattisen räätälöinnin pohjaksi.

Lisäksi mobiilipalveluissa voidaan hyödyntää paikkatietoa, eli käyttäjän sijaintia, jotta hänen haluamansa tieto, palvelu tai paikka löytyy helpommin. OWLA-projektissa kehitettiin suunnittelumenetelmiä näiden osa-alueiden hallitsemiseksi.

SOVELLUKSIA KÄYTÄNTÖÖN

Tutkittuja periaatteita sovellettiin käytäntöön yhteistyössä projektiin osallistuneiden yritysten ja organisaatioiden kanssa. Coronaria Oy:n lääkäriportaaliin kehitettiin personointia ja Nokia Mobile Phonesin kanssa rakennettiin tulevaisuuden mobiilia mediakäyttöä testaava yleisödemo, joka on ollut esillä Mobile Forumin näyttelytilassa Tiedekeskus Tietomaassa. OWLA-projektissa osallistuttiin myös Pohjoisen elokuva- ja mediakeskuksen POEM:in verkkopalvelun kehittämiseen.

OWLA-projektin rahoittivat Tekes ja yritykset. Mobile Forum on alan yrityksiä ja huippututkimusta yhdistävä yhteistyöohjelma, joka tarjoaa perustan alan teknologian, liiketoiminnan ja tulevaisuuden mobiilipalveluiden kehittämiseksi ja tuottamiselle.

OWLA-projektiin osallistuivat Oulun yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitos, Infotech Oulu, Virgin-tutkimusryhmä ja HYTEC-tutkimuslaboratorio sekä Coronaria Oy, Pohjoinen Elokuva ja Mediakeskus (POEM), Nokia Mobile Phones, Avesta Polarit Oy, Leiki Oy ja Arieste Oy. Projekti esittäytyy verkossa osoitteessa: <owla.oulu.fi/>

TIETOPISTON SYSSAIKATAULU 2002

nro	ilmestymispäivä	aineistopäivä	nro	ilmestymispäivä	aineistopäivä
12	22.8.	15.8.	18	14.11.	7.11
13	5.9.	29.8.	19	28.11.	21.11.
14	19.9.	12.9.	20	12.12.	4.12.
15	3.10.	26.9.			
16	17.10.	10.10.			
17	31.10.	24.10.			

tietopisto

Yhdeksäs Kutu-seminaari:

Monta näkökulmaa kuvien tutkimukseen

Perinteeksi muodostunut Kulttuurintutkimuksen Kutu-seminaari järjestettiin yhdeksättä kertaa 17.–18. lokakuuta teemana kuvat ja kuvien tutkimus. Ensimmäinen seminaaripäivä koostui kolmesta pääalustuksesta. Pääalustajina toimivat **Hannu Sinisalo** Tampereen yliopistosta sekä **Antti Pönni** ja **Juha Hiltunen** Oulun yliopistosta.

Pääalustuksissa keskityttiin yleisesti kuvan tutkimuksen eri puoliin. Niistä muun muassa Hannu Sinisalon luennoissa ”Valokuva etnografian ja taiteen viitekehysissä” nousi esille kuvallisen esittämisen suhteellisuus ja katsojan subjektiivinen näkemys kuviin ja kuvien luomiseen.

Toisen seminaaripäivän sektioissa syvennyttiin pohtimaan muun muassa identiteetin kuvia ja kuvan todellisuutta. Huomiota kiinnitettiin esimerkiksi tekniikan kehittymisen muka-

naan tuomiin uusiin kuvankäsittelyn mahdollisuuksiin.

Antti Kaarlela totesikin luennoissaan aiheesta ”Kuva vs. totuus” kuvan muokkauksen mahdollisuuksien olevan nykyään lähes kaikkien ulottuvilla ja yleisessä tiedossa. Hän myös lisäsi, että kuvan muokkausta käytetäänkin jo yleisesti parantamaan mainosten ja lehtikuvien ilmettä, vaikkei siihen tavallinen kuluttaja kiinnitä juurikaan huomiota.

KUVA OHJAA ALITAJUISESTI

Mielenkiintoisia näkökulmia kuvien tutkimukseen avasi myös **Seija Jalagin** esitelmä ”Miten saada geisha hengiltä”, jossa hän keskittyi tarkastelemaan geishoihin usein liitettyjä mielikuvia ja stereotyyppiä. Jalagin muistutti, että mielikuvat ovat osa visuaalista kulttuurintutkimusta. Hän myös korosti kuvien ohjaavan toimintaamme

alitajuisesti.

Vaikka tiedossamme on kuvien muokkaamisen moninaiset mahdollisuudet, pidämme yhä kuvia usein ehdottoman tosina ja uskomme mitä näemme. Harvoin tulemme ajatelleeksi, kuinka paljon kuvia on voitu tiettyyn käyttötarkoitukseen muokata. Näkemämme ohjaa edelleen meille ominaista todellisuuden rakentamista.

Kuvien tutkimukseen tulisi kiinnittää kokonaisvaltaisempaa huomiota, sillä kuvat ovat elämässämme läsnä päivittäin ja niillä on yllättävän paljon valtaa.

Yhdeksäs Kutu-seminaari organisoi- tiin taideaineiden ja antropologian laitoksen henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteistyönä.

HENNA JUUSOLA

Mahdollisuudet Itä-Aasian tutkimukseen laajentuivat

Hillevi Toiviaisen kokoelma lahjoituksena historian laitokselle

Oulun yliopiston Itä-Aasian historian tutkimus sai tuntuva lisän primaariaineistoihinsa, kun historiantutkija, filosofian tohtori **Hillevi Toiviaisen** (1945–1997) kokoama tutkimusmateriaali lahjoitettiin laitoksen lähdekokoelmaan. Lahjoituksen tekivät Toiviaisen puoliso, Helsingin yliopiston aikuiskasvatuksen dosentti **Timo Toiviainen** ja hänen poikansa, Vancouver Film Schoolissa opiskeleva **Jarkko Toiviainen**.

Hillevi Toiviainen oli koonnut lähinnä Yhdysvalloista ja Kanadasta aineistoa vireillä olleeseen tutkimusprojektiin ”Korean poliittinen kohtalo amerikkalaisen ja kanadalaisen lähetysliikkeen näkökulmasta – taistelua etnistien ennakkoluulojen ja ihmisoikeuskysymysten välillä Itä-Aasiassa 1895–1939”. Tutkimuksessa hän oli laajentamassa jo väitöskirjassaan avaamaansa teemaa länsimaalaisten toiminnasta Itä-Aasiassa Korean historian suuntaan, mitä Suomessa on tutkittu varsin niukasti.

Hillevi Toiviaisen Jyväskylän yliopiston historian laitokselle vuonna 1986

valmistunut väitöstutkimus käsitteli Yhdysvaltojen kansalaisten turvallisuuskyseksiä Itä-Aasiassa. Väitöskirja on nimeltään *Search for security: United States citizens in the Far East, 1890–1906. A Comparative study of problems related to safeguarding Americans in China and Japan*. Studia historica Jyväskyläläisiä 33. Jyväskylä 1986.

Toiviainen oli syntynyt ja käynyt koulunsa Oulussa. Monien vaiheiden kautta hänen kesken jääneen viimeisen tutkimuksensa lähdeaineisto on nyt päätynyt synnyinkaupungin yliopiston Aasian-tutkimusta palvelemaan.

AINEISTO MIKROFILMEILLÄ

Mikrofilmattu aineisto käsittää Yhdysvaltain Itä-Aasian-suhteisiin liittyviä diplomaattiasiakirjoja sekä pohjois-amerikkalaisten protestanttisten lähetysjärjestöjen alkuperäistä kirjeenvaihtoa ja julkaistua lehtimateriaalia. Kiinaa, Koreaa ja Japania käsittelevät aineistot valottavat ensi käden tasolla Itä-Aasian poliittista, taloudellista ja yhteiskunnallista murrosta 1800-luvun loppuvuosista 1930-luvulle saakka. Jak-

soon ajoittuvat muun muassa boksarikapina ja keisarijärjestelmän päättyminen Kiinassa, Japanin Korean haltuunotto, Korean kansallisuuspyrkimykset Japanin kolonialistisen järjestelmän alaisuudessa ja nationalistisen politiikan käynnistyminen Japanissa.

1970-luvulta lähtien Oulun yliopistossa harjoitettu Itä-Aasian historian tutkimus on keskittynyt pääasiassa Japanin historiaan, mutta nyt saatu lahjoitus auttaa laajentamaan tutkimusta koko Itä-Aasiaa käsittäväksi. Tutkimusten erityisenä näkökulmana painottuu kulttuurien kohtaaminen, vuorovaikutus ja näihin kytkeytyvä problematiikka, mihin myös lahjoituskokoelma antaa erinomaiset mahdollisuudet.

Hillevi Toiviaisen kokoelmaksi nimetty materiaali käsittää noin 80 mikrofilmirullaa ja on historian laitoksella opiskelijoiden ja tutkijoiden vapaasti käytettävissä. Lisätietoja antaa amanuessi **Merja Hynynen** (merja.hynynen@oulu.fi, puh. 553 3327).

SEIJA JALAGIN

EU-vertailu:

Suomalaisopiskelijoilla ikää muita enemmän

Suomalaisopiskelijat ovat iältään vanhempia kuin seitsemän muun EU-maan opiskelijat. Suomalaisopiskelijat ovat keskimäärin 25,5-vuotiaita. Keski-ikäntään nuorimpia ovat belgialaiset, 21,5 vuotta. Suomen ja seitsemän muun EU-maan korkeakouluopiskelijoiden sosiaalista ja taloudellista tilannetta on arvioitu saksalaisessa Euro Student -raportissa. Vertailussa olivat Suomen lisäksi mukana Alankomaat, Belgia, Irlanti, Italia, Itävalta, Ranska ja Saksa.

Suomalaisopiskelijat ovat vertailumaiden opiskelijoihin verrattuna selvästi useammin avioliitossa ja heillä on useammin lapsia jo opiskeluaikana. Suomalaisista on opiskelujen aikana avioliitossa 15,2 %. Lapsia on 14,5 %:lla opiskelijoista. Toiseksi eniten aviossa olevia opiskelijoita löytyy Itävallasta, 9 prosentin verran. Vähiten avioliitossa olevia ja lasta huoltavia opiskelijoita on Belgiassa, molempia alle prosentti.

Naisopiskelijoiden määrä on Suomessa Irlannin jälkeen toiseksi suurin. Molemmissa maissa naisten osuus on hieman yli 60 %. Useimmissa vertailumaissa yli puolet opiskelijoista on naisia. Alle puolet naisopiskelijoita on vain Itävallassa, Saksassa ja Alankomaissa. Alhaisin naisopiskelijoiden osuus on Saksassa, 46,4 %.

Suomalaisopiskelijoilla on vertailumaiden opiskelijoita huomattavasti useammin kokemusta työelämästä ennen opintoja. Suomessa kokemusta on 63 %:lla. Seuraavana listalla ovat Saksa ja Ranska, joissa noin kolmanneksella opiskelijoista on työkokemusta ennen opintoja. Italialaisilla ja ranskankielisen Belgian opiskelijoilla ei ole työkokemusta opintoja edeltävältä ajalta lainkaan.

Työssäkäynti opintojen ohessa on Suomessa harvinaisempaa kuin vertailumaissa yleensä. Suomessa, Belgiassa ja Ranskassa työssäkäyvien opiskelijoiden määrä on noin puolet, kun Itävallassa ja Alankomaissa työssä käy noin 75 % opiskelijoista.

PITKÄT OPISKELUAJAT YLEISIÄ

Pitkät opiskeluaajat ovat yleisiä Euroopassa. Ylempään korkeakoulututkintoon johtavat yliopisto-opinnot kestävät keskimäärin pisimpään Italiassa, 7,5

vuotta. Suomi ja Itävalta jakavat kakkossijan noin 6,5 vuodella.

Korkeakouluopiskelijoiden osuus ikäluokasta on Suomessa 67 % ja siten huomattavasti suurempi kuin muissa tutkimuksessa mukana olleissa maissa. Itävallassa, Belgiassa ja Saksassa korkeakouluopiskelijoiden osuus ikäluokasta on vain noin 30 %.

Asumisessa suomalaiset opiskelijat poikkeavat selvästi muista. Suomalaisopiskelijoista ainoastaan 6 % asuu vanhempiensa luona, kun Italiassa vanhempien luona viihtyy 68 % ja Saksassa 24 %. Italiassa yli 27-vuotiaista opiskelijoista ainoastaan 52 % asuu omassa taloudessa, kun Suomessa vastaava luku on 90 %. Osittain muualla kuin vanhempien kanssa asumista selittää se, että Suomessa alle 100 kilometrin etäisyydellä vanhempiensa kodista asuvien osuus on tutkimuksen pienin eli 47 %. Belgiassa vain neljällä prosentilla on yli 100 kilometrin matka

opiskelupaikkakunnalle.

Suomessa ja Alankomaissa valtion opintotuen rahoituksessa suurin, Suomessa 48,3 ja Alankomaissa 41,6 %. Italiassa valtion tuen osuus on vain 7 %. Opintotuen saajien osuudet ovat samoin suurimmat Suomessa (83 %) ja Alankomaissa (90 %). Belgiassa ja Italiassa opintotukea saa vain noin 10 % opiskelijoista. Itävallassa, Saksassa ja Alankomaissa valtion tuki ohjataan osittain opiskelijan vanhemmille.

Vanhempien tuen osuus opintojen rahoituslähteenä on pienin Suomessa (8,3 %) ja Alankomaissa (14,7 %). Belgiassa ja Italiassa vanhempien tuki muodostaa opiskelijan tuloista yli puolet.

Suomessa tutkimusaineisto kerättiin ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoilta kyselyllä vuonna 2000. Otos, 2157 opiskelijaa, vastaa noin yhtä prosenttia perusopiskelijoista.

Vuoden tieteentekijäksi Mikko Lehtonen

Tieteentekijöiden liitto on valinnut Vuoden 2002 tieteentekijäksi yleisen kirjallisuustieteen dosentti, akatemiaturkija **Mikko Lehtosen**, joka hoitaa parhaillaan Tampereen yliopiston mediakulttuurin professuuria.

Mikko Lehtonen on tuottelias kirjoittaja, toteaa Tieteentekijöiden liitto. Lehtoselta on ilmestynyt seitsemän tieteellistä monografiaa, kuusi toimitettua teosta, seitsemän suomennosta, 41 artikkelia kotimaisissa tai ulkomaisissa tieteellisissä aikakauslehdissä, kokoomateoksissa tai konferenssijulkaisuissa. Hänen tuotantoaan on käytetty oppimateriaalina lähes kaikissa Suomen yliopistoissa niin humanistisilla kuin yhteiskuntatieteiden aloilla.

Tutkimuksissaan ja opetuksessaan Lehtonen korostaa monitieteisyyden merkitystä. Hän on yhdistänyt kulttuurintutkimuksessa humanististen ja yhteiskuntatieteiden metodeja. Tieteentekijöiden liitto arvosti valinnassa myös Lehtosen ansioita aktiivisena julkisena keskustelijana. Hän on suosittu seminaaripuhuja, artikkelikirjoittaja ja yhteiskunnallinen aikalaiskeskustelija.

Mikko Lehtonen väitteli Tampereen yliopistossa filosofian tohtoriksi vuonna 1994. Dosentiksi hänet nimitettiin 1995 ja Suomen Akatemian akatemiaturkijaksi 1999. 1999-2002 Lehtonen on johtanut Tampereen yliopiston audiovisuaalisen mediakulttuurin opintokokonaisuutta.

Tieteentekijöiden liitto julkistaa Vuoden tieteentekijän vuosittain. Valinnan tekee liiton hallitus. Kriteereinä ovat ansioituminen tutkimus- ja opetustyössä, vaikuttaminen yliopisto- ja tiedepolitiikkaan sekä yliopisto- ja tiedepolitiikan kannalta merkittävä yhteiskunnallinen osallistuminen.

Tiedekuntien laboratoriohenkilökunnalle ASLAK®-kuntoutuskurssi

Oulun Diakonissalaitoksen Kuntotalo järjestää Oulun yliopiston tiedekuntien laboratoriohenkilökunnalle ASLAK®-kurssin yhteistyössä Kelan, yliopiston ja kuntoutujien työterveyshuollon kanssa.

Kuntoutusaika on yhteensä 21 vuorokautta ja se jakautuu kolmeen jaksoon. Osallistujien määrä on kymmenen henkilöä.

Kuntoutusajankohdat ovat:

Alkujakso 27.2.-5.3.2003

Välijakso 21.5.-27.5.2003

Päätösjakso 11.12.-17.12.2003

ASLAK®, ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus, on ryhmämuotoista varhaiskuntoutusta, jonka tavoitteena on kuntoutujan työkyvyn ja terveyden edistäminen. Myöntämisedellytyksiä ovat, että hakijalla on vakiintunut ammatti, jossa hän on toiminut useita vuosia, ja että työ on fyysisesti ja/tai psyykkisesti kuormittavaa. Tärkeää on kuntoutujan myön-

teinen asenne oman työ- ja elämäntilanteensa arvioimiseen ja mahdollisiin muutoksiin.

ASLAK®-kurssien tavoitteena on antaa kuntoutujalle valmiuksia arvioida ja kehittää omia työmenetelmiään, työvälineitään ja työympäristöään tuki- ja liikuntaelimestön kuormittumisen ja tarkoituksenmukaisen työsuorituksen kannalta. Oman työn ja työyhteisön toiminnan arviointia ja kehittämisen ohjausta ja harjoittelua toteutetaan moninaisissa ryhmissä.

MUKAAN TYÖTERVEYDEN- HUOLLON KAUTTA

Tämä kurssi on tarkoitettu laboratoriohenkilöstölle, joiden työhön sisältyy kemikaalien käyttöä, pipetointia, mikrotomityötä, vetokaappityöskentelyä ja muuta perinteistä laboratoriotyötä.

Kuntoutukseen hakeudutaan oman työterveyshuollon kautta. Jos olet

motivoitunut kuntoutukseen, ota yhteyttä omaan työterveyshoitajaan **8.11.2002 mennessä**. Linnanmaalla: Brita Toiviainen, puh. 020 581 6060 tai 020 581 6068 tai sähköpostilla, lääketieteellisessä tiedekunnassa: Sinikka Jokivartio, puh. 020 581 6060 tai 020 581 6069 tai sähköpostilla.

Lääkäriin B-lausunto, kuntoutujan oma kuntoutushakemus ja tarvittavat selvitykset työstä lähetetään Kelan toimistoon. Koska ASLAK® on ammatillista varhaiskuntoutusta, hakemuksissa on olennaista tulla ilmi työn kuormitustekijät ja niiden vaikutus hakijan terveyteen ja jaksamiseen.

Lisätietoja ASLAK®-kurseista saa Kelan toimistosta, työterveyshuollosta ja Oulun Diakonissalaitoksen Kuntotalosta, jossa yhdyshenkilönä toimii kuntoutuspäällikkö Maini Viitasalo, puh. 313 2251, 040 719 0057, email:maini.viitasalo@odl.fi

Ekonomiliitto palkitsi sijoittamisen käsikirjan

Taloustieteiden tiedekunnan professorin **Juha-Pekka Kallungin** yhdessä **Minna Martikaisen** ja **Jaakko Niemelän** kanssa kirjoittama kirja *Ammattimainen sijoittaminen* on palkittu Suomen Ekonomiliiton kirjallisuuskilpailun 2002 tunnustuspalkinnolla, 5000 eurolla. Palkintolautakunta kiitti kirjaa hyväksi sijoittamisen käsikirjaksi ja hakuteokseksi sekä ammattilaisille että tavallisille, sijoittamisesta taustatietoja tarvitseville kansalaisille. Lisäksi lautakunta kuvasi teoksen helposti sovellettavaksi ja Suomen oloihin ajankohtaiseksi.

Kirjallisuuskilpailun voittajaksi valittiin professori **Christian Grönroosin** kirja *Palveluiden johtaminen ja markkinointi*, joka palkittiin 15 000 eurolla. Palkintolautakunnan mukaan kirjan aihe on pysyvästi ajankohtainen, kun palvelujen merkitys kasvaa sekä elinkeinoelämässä että julkisessa taloudessa.

Julkaisuluettelo 2001 ilmestynyt painettuna ja verkossa

Oulun yliopiston henkilökunnan julkaisuluettelo vuodelta 2001 on ilmestynyt sekä painettuna että elektronisena. Painettu versio on jaettu yksiköihin, ja sitä voi ostaa lisää yliopistopainon julkaisumyymälästä. Painetun version nimike on: *Luettelo kirjallisesta toiminnasta Oulun yliopistossa 2001*. Toim. Raili Toivio. Oulun yliopiston kirjaston julkaisu nro 53. Oulu 2002. 404 s.

Elektroninen versio on vapaasti luettavissa osoitteessa: <herkules oulu.fi/isbn9514268148/>

Henkilökuntabibliografia perustuu Oulun yliopisto tutkii -tutkimustietokantaan kuuluvan julkaisurekisterin tietoihin. Rekisteriä voi selata osoitteessa: <oyklotus oulu.fi/db/cris/cris.nsf/njulkaisut>

Unicef-kortti joulutervehdykseksi

Yliopiston joulutervehdys on tänä vuonna revontuliaiheinen Unicef-joulukortti. Kortti kuorineen maksaa yliopiston yksiköille 50 senttiä. Kertyvät varat siirtyvät lyhentämättöminä Unicef-kaupunki Oulu -kampanjalle.

Kortteja voi tilata sähköpostilla osoitteesta Liisa.Salmela@oulu.fi. Mainitse tilauksessa maksavan yksikön vastuualue ja mahdollinen projektinumero.

HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

KOKOUS 23.10.2002

Päätettiin perustaa tuotantotalouden osasto teknilliseen tiedekuntaan 1.1.2003 alkaen. Samalla kumottiin opetuksesta ja opiskelijoista annetun johtosäännön 35 §:n 1 momentti. Muutoksen jälkeen tuotantotalouden diplomityöt ja lisensiaatintutkimukset hyväksytään teknillisen tiedekunnan normaalin käytännön mukaisesti. Aiemmin ne arvosteli tuotantotalouden koordinaatioryhmä.

Tuotantotalouden osaston vieras-kieliseksi nimiksi vahvistettiin:

Department of Industrial Engineering and Management

Avdelningen för produktionsekonomi

Abteilung für Wirtschaftsingenieurwesen

Päätettiin siirtää professorin virka, tuotantotalous, ja professorin virka, teollisuustalous, taloustieteiden tiedekunnasta teknilliseen tiedekuntaan 1.1.2003 alkaen. Kuluvana vuonna pidettävissä hallintovaaleissa noudatetaan uutta organisaatorakennetta.

Vahvistettiin professorin arvon-

men yliopiston palveluksessa olevalle henkilölle myöntämistä koskevat periaatteet ja menettelytavat. Päätöksen arvonimen myöntämisestä tekee rehtori pääsääntöisesti tiedekunnan tai erillislaitoksen, poikkeuksellisesti myös muun yliopiston yksikön esityksestä. Periaatteisiin sisältyvät arvonimen myöntämisen perusteet ja ohjeet esityksen tekemisestä.

Käytiin lähetekeskustelu työryhmän esityksestä vuoden 2003 rahanjaon suuntaviivoiksi.

Hyväksyttiin yliopiston tutkijan-koulutusstrategian päälinjaukset.

Merkittiin tiedoksi, että esitykset koulutuksen laatuyksiköiksi Oulun yliopistosta on toimitettu korkeakoulujen arviointineuvostolle. Laatuyksiköiksi on ehdotettu: humanistinen tiedekunta, hammaslääketieteen laitos, biologian laitos, prosessi- ja ympäristötekniikan osasto, Torus – tieteen ja teknologian historian valtakunnallinen verkosto

Lisäksi neuvostolle on lähetetty esi-

tys aikuiskoulutuksen laatuyksiköistä.

Merkittiin tiedoksi opetusministeriön päätökset, joiden mukaan Oulun yliopistossa filosofian lisensiaatin tutkintoon voidaan sisällyttää puheterapeutin ja sairaalafysiikan erikoistumiskoulutukset.

UUDET DOSENTIT

Filosofian tohtori André Costopoulos on nimitetty Oulun yliopiston dosentiksi alana Anthropological Archaeology 1.11.2002 alkaen. Costopoulos työskentelee tutkijana McGill -yliopistossa Montrealissa Kanadassa.

Filosofian tohtori Matti Savolainen on nimitetty Oulun yliopiston kirjallisuuden, erityisesti vähemmistökirjallisuuden ja kulttuurintutkimuksen dosentiksi 1.11.2002 alkaen. Savolainen toimii tutkijana ja tuntiopettajana Oulun yliopiston humanistisessa tiedekunnassa.

Tervetuloa tutustumaan!

Avoimet ovet TaTK:ssa

Taloustieteiden tiedekunta on muuttanut uusiin tiloihin Sähkönkadun varrelle ja esittelee toimintaansa pitämällä ovet avoimina tiistaina 12.11. klo 12–16.

Klo 13 ja 15 tiedekunnan toimintaa esitellään uudessa auditoriossa TA 105:ssä.

Esittelyjen jälkeen opastettu kiertokäynti tiloissa.
Avoimien ovien iltapäivänä myös omatoiminen tutustuminen mahdollista.

Kahvia ja pullaa tarjolla!

Tervetuloa!

**Tietopisto 18/02
ilmestyy 14.11.**

THULE-INSTITUUTTI TIEDOTTAA

Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa päätökseen

Suomen kaksivuotinen Arktisen neuvoston puheenjohtajuus huipentui Saariselän ministerikokoukseen 9.-10.10.2002. Pääteemoina kokouksessa olivat arktisen ympäristön saastuminen ja arktisen alueen asukkaat.

Puheenjohtajana toimi ulkoministeri **Erkki Tuomioja**, joka kokouksen päätteeksi luovutti puheenjohtajan nuijan Islannin ulkoministeri **Haldór Ásgrímssonille**. Myös muista arktisista maista kokouksessa oli ministeritason edustus. Maiden ja järjestöjen delegaatioissa tilaisuuteen osallistui noin 200 henkilöä.

Suomen puheenjohtajakauden keskeisenä painopisteenä on ollut muun muassa arktisen tutkimuksen edistäminen. Arktisen neuvoston asemaa arktisten asioiden edistäjänä kansainvälisessä yhteistyökentässä on vahvistettu.

Ministerikokouksessa raportoitiin Arktisen neuvoston työryhmien ja osaohjelmien tuloksia. Mielenkiintoa herätti erityisesti ilmastomuutoksen vaikutuksia selvittävä Arctic Climate Impact Assessment (ACIA) -hanke, jonka tulokset kokonaisuudessaan raportoidaan vuonna 2004.

Arktinen neuvosto perustettiin vuonna 1996 Kanadassa. Se toimii arktisten valtioiden korkean tason foorumina arktisten asioiden, erityisesti kestävän kehityksen ja ympäristönsuojelun edistämiseksi. Lisäksi neuvoston tehtäviin kuuluu jakaa informaatiota, edistää koulutusta ja herättää kiinnostusta arktisiin asioihin.

Neuvostossa ovat mukana kaikki arktiset valtiot eli Yhdysvallat, Kanada, Venäjä, Tanska, Norja, Islanti, Ruotsi ja Suomi. Alkuperäiskansojen edustajat kuudesta alkuperäiskansajärjestöstä osallistuvat pysyvinä jäseninä neuvostoon. Lisäksi neuvostossa on huomioitsijoina ei-arktisia valtioita,

kansainvälisiä järjestöjä ja kansalaisjärjestöjä.

ISLANTI PAINOTTAÄ SOSIAALISTA ULOTTUVUUTTA

Islanti aikoo puheenjohtajakaudellaan painottaa ympäristötutkimuksen lisäksi kestävän kehityksen sosiaalista ulottuvuutta. Neuvostossa on tarkoitus laatia arktisen alueen inhimillisen kehityksen raportti, jossa tarkastellaan kestävää kehitystä taloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurisista lähtökohdista keskittyen arktisella alueella elävien ihmisten olosuhteisiin. Islanti korostaa myös informaatioteknologioiden hyödyntämistä esimerkiksi opetuksessa tai terveydenhuollossa arktisilla, harvaanasutuilla alueilla.

Oulun yliopisto on ollut Thule-instituutin välityksellä mukana Arktisen neuvoston taustaryhmässä Suomen puheenjohtajakaudella. Kansainvälinen yhteistyö neuvoston piirissä liittyy myös pohjoisen ulottuvuuden teemoihin. Euroopan komissio on yritetty saada neuvostoon tarkkailijajäseneksi toistaiseksi ilman tulosta.

EU:n pohjoisen ulottuvuuden keskustelussa on kuitenkin tuotu esille myös ”pohjoisen pohjoista”, eli arktisten alueiden kysymyksiä. Oulun yliopiston tavoitteena on edistää pohjoisen ulottuvuuden piiriin kuuluvaa tutkimusta ja koulutusta sekä pohjoisen ulottuvuuden alueen yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä.

Lisätietoja Arktisen neuvoston toiminnasta, linkit neuvoston työryhmiin ja lausuntoihin, muun muassa Inarin deklaratioon, sekä alkuperäiskansojen järjestöjen sivuille löytyy neuvoston kotisivuilta: <www.arctic-council.org/>

PIRJO TASKINEN

Suomen Strategisen Johtamisen Seuran ”Strategia”-kilpailu

Suomen Strategisen Johtamisen Seura jakaa vuosittain ”Strategia-tutkielma” -palkinnon kolmelle vuonna 2002 valmistuneelle pro gradu -tutkielmalle tai diplomityölle. Pääpalkinto on 1 350 euroa. Se jaetaan tutkimuksen tekijän ja sen ohjaajan kesken siten, että opiskelija saa 1 000 euroa ja ohjaaja 350 euroa. Toiseksi ja kolmanneksi sijoittuneet saavat esinepalkinnot.

Palkittavan tutkimuksen arvioinnissa kiinnitetään huomiota tutkimusongelman merkittävyyteen, sidontaan aikaisempaan tutkimukseen, empiirisen tutkimuksen laatuun sekä tulosten omaperäisyyteen.

Kutakin korkeakoulua ja yliopistoa pyydetään valitsemaan parhaat strategiatutkielmat/diplomityöt ja lähettämään ne professori Lindellille. Suomen Strategisen Johtamisen Seura järjestää tammikuussa 2003 tilaisuuden, jossa tekijät esittelevät loppusuoralle valitut työt. Tilaisuuden päätteeksi julistetaan paras tutkielma. Lopullisen valinnan tekee paikan päällä oleva raati, mikä koostuu taloustoimit-

tajasta, professorista, konsultista ja yritys edustajasta.

Tutkielmat ja ehdotukset tulee toimittaa **29.11.2002 mennessä** osoitteella: Professori Martin Lindell, Svenska Handelshögskolan, PL 479, 00101 Helsinki, puh. (09) 4313 3274, mlindell@shh.fi. Häneltä saa myös lisätietoja. Lähetettyjä raportteja ei palauteta.

KANSAINVÄLJIÄ YHTEYKSIÄ

Emeritusprofessori **Arto Kirri** on vierailut kutsuttuna Krakovan yliopiston ruotsin kielen ja kirjallisuuden laitoksessa 8.-9.10.2002 ja luennoinut aiheista ”Det svenska språket ställning i dagens Finland” ja ”Finlandssvenskan – ett eget språk eller en språkvariant av svenskt riksspråk”.

YLIOPISTOSSA TAPAHTUU

Studia Ethica VI julkaisujen etiikasta

Kuka tekikään tutkimuksesi?

Torstaina 14.11.2002 klo 13.15–16.00
Kainuunsali (L2)

Ohjelma rakentuu kolmesta 5–10 minuutin mittaisesta tapausesimerkistä, jotka toimivat virikkeenä teemasta keskustelulle.

13.15–13.20 Tervetuloa

Etiikkatyöryhmän puheenjohtaja Liisi Huhtala

13.20–14.00 Ryhmä julkaisee – onko se oikein?

Professori Helena Aksela, fysikaalisten tieteiden laitos

14.00–14.30 Keitä kuuluu tutkimusryhmään ja kuka teki jotakin muuten vain

Johtaja Leila Risteli, tutkimus- ja innovaatiopalvelut

15.00–15.30 Kirjoittiko joku ideani? Tutkimusryhmä yhteistä kirjoittamista ja julkaisemista harjoittelemassa
Professori Leena Syrjälä, kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikkö

15.30–16.00 Yleiskeskustelu ja päätös

Keskustelun vetäjänä toimii etiikkatyöryhmän puheenjohtaja Liisi Huhtala. Tiedesihteeri Jouko Aho esittelee julkaisemiseen liittyviä ohjeistuksia sopivissa väleissä.

Tilaisuuden järjestävät tutkimus- ja innovaatiopalvelut, etiikkatyöryhmä ja tiedeneuvosto.

Ilmoittautuminen 8.11. mennessä: merja.vanhala@oulu.fi

Pohjois-Suomen esiopetuspäivä

18.11.2002 klo 9.00–16.15
Varhaiskasvatuskeskuksen juhlasali,
Maunonkatu 2

Oulun yliopiston, Oulun lääninhallituksen, Oulun kaupungin sekä Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen edustajista koostuvan esiopetuksen yhteistyöryhmän järjestämässä tilaisuudessa käsitellään esiopetuksen ajankohtaisia kysymyksiä tieteen, hallinnon ja käytännön näkökulmasta.

Tilaisuuteen kutsutaan Oulun ja Lapin läänien kuntien opetustoimen ja sosiaalitoimen luottamusmies- ja virkamiesjohtoa sekä vastuuhenkilöitä, opettajia ja muuta henkilöstöä kunnallisista ja yksityisistä esiopetusta toteuttavista yksiköistä, kouluttajia, tutkijoita ja opiskelijoita sekä esiopetukseen osallistuvien lasten vanhempia.

Tilaisuuden yhteyteen järjestetään posterinäyttely, jossa osallistujat voivat esitellä omia esiopetuksen ratkaisujaan. Paikka posterille on varattava etukäteen ilmoittautumisen yhteydessä. Seinäposterin koko max. 100 x 120 cm.

Maksuttomaan tilaisuuteen **ilmoittautuminen 5.11. mennessä** Oulun lääninhallituksen sivistysosastoon

osastosihteeri Kirsi-Marja Stewartille, puh. 020 517 8624, fax 020 517 8602 tai kirsi-marja.stewart@olh.intermin.fi.
Lisätietoja: Tuulikki Pyykkö, puh. 558 45314, Marja Hiitola-Moilanen, puh. 558 44039 tai Mervi Uusimäki, puh. 553 4229.

Ohjelma:

9.00–9.30 Tulokahvit

9.30–9.45 Päivän avaus

Professori Eeva Hujala, Oulun yliopisto

Lasten ohjelmaa

Hollihaan päiväkodin esiopetusryhmä

9.45–10.00 Esiopetuksen merkitys Pohjois-Suomen kehittämisessä

Maaherra Eino Siuruainen, Oulun lääninhallitus

10.00–10.15 Esiopetus koulutusjärjestelmän perustana

Rehtori Lauri Lajunen, Oulun yliopisto

10.15–11.00 Esiopetuksen tila ja tulevaisuus

Johtaja Kirsi Lindroos, Opetusministeriö

11.15–12.00 Tieteestä eväitä esiopetukseen

Professori Eeva Hujala

Varhaiskasvatuksen opettaja Hannele Kess, Oulun yliopisto

13.15–14.00 Esiopetuksen arviointituloksia

Kouluneuvos Esko Lämsä, Oulun lääninhallitus

Lasten ohjelmaa

Huonesuon päiväkodin esiopetusryhmä

14.30–16.00 Paneelikeskustelu: Esiopetuksen haasteet

Puheenjohtajana palveluyksikköpäällikkö Tuulikki Pyykkö, Oulun kaupunki

16.00–16.15 Päätössanat

Kehittämispäällikkö Anna-Maija Puroila, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Luontomatkailun ja luonnontuotealan kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla

Luontoyrittäjyydestä liiketoimintaa

ke 20.11.2002 klo 9.00–16.15
Pohjois-Pohjanmaan ammattiopilaitoksen auditorio, 2. krs., Isokatu 1

Järjestäjät: Oulun seudun ammattikorkeakoulu/ Luonnonvara-alan yksikkö (Luova) ja Luontoyrittäjyyden osajaverkostot laatutyön perustana (LUOLA) -hanke, Oulun yliopisto/NorTech Oulu ja Oulun Eteläisen instituutti sekä Pohjois-Pohjanmaan ympäristöklusteri.

Ohjelma

Puheenjohtajana koulutuspäällikkö Heikki Ojala, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Luova

9.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvi

9.30 Seminaarin avaus

Ympäristöyhteistyön koordinaattori Erkki Alasaarela, NorNet/ Oulun yliopisto

- 9.40 Onko luontoyrittäjyydessä ainesta bisnekseksi Pohjois-Suomessa?
Toimitusjohtaja Henrik Karvonen, Ruka Safaris Oy
- 10.00 Mitä tuotteita ja millaista laatua asiakkaat vaativat?
Toimitusjohtaja Anne Mikkola, Oulu Tours Group Oy
- 10.20 Alan järjestöjen puheenvuorot
Projektipäällikkö Juha Rutanen, Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry.
Toiminnanjohtaja Simo Moisio, Arktiset Aromit ry.
- 11.00 Luontoyrittäjien puheenvuoroja
Toiminnanvastaava Kaisa Vellonen, Pyhäsalmen Kuivaherkuu-
-osuuskunta
Puualan käsityöyrittäjä Oili Puurunen, Vientipalvelu Oili Puurunen Ky
Yrittäjä Olavi/Anja Henttunen, Vuoton Joutsen luontomatkailu-
palvelut
- 11.30 Yhteistyö – avain luontoyrittäjienkin menestykseen
Hankevastaava Jouko Parviainen, Matkailun pohjoinen ulottu-
vuus -hanke
- 11.50 Keskustelu
- 12.45 Luontoyrittäjyys Pohjois-Pohjanmaalla, esiselvityksen tulokset
Projektipäällikkö Pirkko-Liina Elomaa, Oulun yliopisto/NorTech Oulu
- 13.00 Miten luontoyrittäjyydestä nouseva ala Pohjois-Pohjanmaalla?
Toiminnanjohtaja Ritva Okkonen, Humanpolis Rokua
- 13.20 Työryhmätyöskentely
(kahvi klo 14.00–14.30 auditorion aulassa työryhmän aikataulun mukaisesti)
- 15.15 Työryhmien esitykset ja niistä keskustelu – miten tästä eteenpäin?
- 16.15 Seminaarin päätös
- Osallistumismaksu 20 euroa/hlö maksetaan käteisellä** seminaari paikalla ilmoittautumisen yhteydessä (sisältää luentomateriaalin ja kahvit).
- Ilmoittautuminen 11.11. mennessä:** Elina Palojarvi, elina.palojarvi@oamk.fi, puh. 312 6935, fax 312 6999.
- Lisätietoja myös:** Pirkko-Liina Elomaa, pirkko-liina.elomaa@oulu.fi, puh. 553 7395, 0400 292 511 tai Tanja Löytynoja, tanja.loytynoja@oulu.fi, puh. 553 1724, 050 375 7205.

AIVI and BCO minisymposium:

Research highlights at AIV Institute and Biocenter Oulu

Friday, 29 November 2002
Linnanmaa, Lecture Hall L3 (Lapinsali)

Registration: Participants outside Biocenter Oulu by 25 November to Helena Immonen, tel. 537 5730, email: helena.immonen@oulu.fi

Program:

13.15–13.30 Opening words: Recent trends in biotechnology policies and funding at national and EU level

Taina Pihlajaniemi, BCO

13.30–14.00 Activation of polyamine catabolism in transgenic rats

Leena Alhonen, AIVI

14.00–14.30 Alligator mouse – life without bile acids?
Kalervo Hiltunen, BCO

14.30–15.00 Cardiovascular and malignant glioma gene therapy

Seppo Ylä-Herttuala, AIVI

15.30–16.00 Processing and intracellular trafficking of G protein-coupled receptors: The near-death experience
Ulla Petäjä-Repo, BCO

16.00–16.30 The orexin system
Karl Åkerman, AIVI

16.30–17.00 Prolyl 4 hydroxylases, the key enzymes in the synthesis of collagens and the response of cells to hypoxia
Johanna Myllyharju, BCO

17.00–17.30 Discussion

17.30–17.40 Closing of the Symposium

Osallistu Venture Cup liikeideakilpailuun!

Venture Cup Finland on kaikille opiskelijoille avoin valtakunnallinen liiketoimintasuunnitelma kilpailu, jonka tavoitteena on edistää innovatiivisten kasvuyritysten syntymistä Suomeen.

Kolmivaiheisen kilpailun lisäksi Venture Cup tarjoaa osallistujille maksutta korkeatasoisen yrittäjyyskoulutusohjelman, huippuasiantuntijoiden henkilökohtaista ohjausta ja tuomaristo-palautetta sekä mahdollisuuden Suomen johtavien pääomasijoittajien kohtaamiseen.

Kilpailussa jaettavien palkintojen kokonaissumma on 81 000 euroa. Kilpailun 1. vaiheessa jaetaan kymmenen 1 000 euron palkintoaparhaille liikeideoille. Kilpailun 2. vaiheessa kymmenen parasta liiketoimintasuunnitelmaluonnosta palkitaan 2 000 eurolla. Kilpailun 3. vaiheessa toukokuussa 2003 kolme parasta, valmista liiketoimintasuunnitelmaa palkitaan. Voittaja saa 25 000 euroa, toiseksi tullut 15 000 euroa ja kolmanneksi tullut palkitaan 10 000 eurolla. Idea Forum -esiintymistilaisuudessa 15.1.2003 parhaalle esitetylle idealle luovutetaan 1 000 euron palkinto.

Kaikki ehdotukset ovat automaattisesti mukana kilpailussa Venture Cupin palkinnoista. Lisäksi kilpailussa menestyneillä joukkueilla on mahdollista saada erilaisia toimialakohtaisia kannustepalkintoja, kuten yrityshautomotoimitilaa tai rahapalkintoja.

Ilmoittautuminen ja lisätietoja täällä:

<<https://www.finland.venturecup.org>>. **Ilmoittautumisaika päättyy 6.11.2002.**

SUORITETTUJA TUTKINTOJA

KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA

Kasvatustieteen maisterin tutkinto

Anna-Leena Holländer Iisalmesta, Minna Maarit Helena Huttunen Iisalmesta, Hanna Tiina Järvenoja Kauhavalta, Outi Maarit Matila Ylitorniolta, Lilli Hannaleena Niskanen Kuopiosta, Sirpa Anneli Nupponen Kuopiosta, Päivi Johanna Paloaro Kuopiosta, Ari Juhani Rajaniemi Jyväskylältä;

LUONNONTIEEELLINEN TIEDEKUNTA

Filosofian maisterin tutkinto

Susanna Katariina Ahola Oulusta, Marita Kristiina Järvelä (e Hentilä) Oulusta, Auri Irina Koivuhuhta (e Rönkä e Koivuhuhta) Tampereelta, Nina Christine Kuikka Oulusta, Rami Henrik Kuivila Oulusta, Mika Raimo Johannes Körkkö Oulusta, Hannu Matti Lempinen Oulusta, Pietaliisa Kaarina Mattila Helsingistä, Matti Tapani Moisanen Oulusta, Katja-Maaria Männistö-Vetoniemi Oulusta, Jaana Hannele Renko Tampereelta, Antti Mikael Salo Oulusta, Jani Petteri Saunavaara Oulusta, Ville-Veikko Aukusti Telkki Oulusta, Kirsi Maria Tulimäki Kuopiosta;

Filosofian lisensiaatin tutkinto

Harri Lauri Mikael Kola Oulusta, Aija Eliisa Kurkinen Oulusta;

Filosofian tohtorin tutkinto

Timo Mikko Tapani Siponen Oulusta;

LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA

Terveystieteiden maisterin tutkinto

Mari Orvokki Lohilahti Taivalkoskelta, Elsi Kaarina Polus Oulusta;

Filosofian tohtorin tutkinto

Helena Marjatta Kaija Oulusta, Pirjo Kristiina Kejonen Oulusta, Jing-Dong Shan Kiinasta;

Lääketieteen tohtorin tutkinto

Matti Jouni Martikainen Oulusta;

TALOUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA

Kauppätieteiden maisterin tutkinto

Sami Pekka Olavi Karppi Helsingistä;

TEKNILLINEN TIEDEKUNTA

Arkkitehdin tutkinto

Tuomas Einari Autere Helsingistä, Mika Timo Samuli Heikkilä Helsingistä, Jaakko Tapani Honkanen Oulusta;

Diplomi-insinöörin tutkinto

Anne Sinikka Bokma Oulusta, Juha Petteri Einola Kauhajoelta, Matti Iisakki Erkheikki Helsingistä, Teresa Anna-Leena Harjula Porista, Kimmo Mikael Huhtala Oulusta, Mirja Helena Illikainen Kempeleestä, Jussi Petteri Immonen Oulunsalosta, Ville Heikki Isoherranen Haapajärveltä, Jani Henrik Sebastian Jokitalo Oulusta, Tuomo Johannes Kumento Oulunsalosta, Leena Kaarina Kurkinen Oulusta, Kari Heikki Lapinlampi Kiimingistä, Jari Tommi Matero Oulusta, Tomi Markus Määttä Oulusta, Jarkko Gustav Nabb Oulusta, Ville Pertti Johannes Ojansivu Oulusta, Elina Inkeri Olenius Porista, Marko Kalevi Paavola Oulusta, Petri Juhani Pitkänen Oulusta, Ville Tapani Pohjamo Lappeenrannasta, Mikko Antero Rajakangas Suomussalmelta, Tero Tapio Ranta Tervolasta,

Milla Katri Johanna Turunen Oulusta, Jani Juhani Vartiainen Oulusta, Hanna Riikka Wilamo Vaasasta;

Tekniikan lisensiaatin tutkinto

Pekka Emil Nevasmaa Helsingistä;

Tekniikan tohtorin tutkinto

Jaana Birgitta Martinkauppi Limingasta, Hongbo Wang Kiinasta, Zuomin Zhao Kiinasta.

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

GRADUATE STUDENT POSITIONS AVAILABLE IN DDGS

Drug Discovery Graduate School (DDGS) <ddgs.utu.fi> announces **8 positions** (salary corresponding to the basic level of A18 without increments) for postgraduate trainees for maximum four years commencing on 1.1.2003 or later.

The Drug Discovery Graduate School is a network-type graduate school that includes research groups from the universities of Turku, Helsinki, Kuopio, Oulu and Tampere and two drug development companies Juvantia Pharma Ltd and Hormos Medical Corp (Turku).

The graduate school provides research training for students who have graduated in medicine, biosciences or pharmacy. The major aim is to support doctoral training in high quality research groups working in the field of drug discovery and to help the students understand various phases of drug development. General graduate education will be organized in coordination with local biograde schools.

Applications should contain CV, reasons why the applicant is interested in DDGS, report of the research group and possible research plan (max 5 pages). They should be sent to the Drug Discovery Graduate School, coordinator Eeva Valve, Institute of Biomedicine, University of Turku, Kiinamylynkatu 10, 20520 Turku.

The application deadline is 15.11.2002. For further information contact the coordinator, tel. (02) 333 7361, e-mail: eeva.valve@utu.fi

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Musiikin ja äänentutkimuksen tutkijakoulu – Pythagoras

Viisi päätoimista tutkijakoulutuspaikkaa 1.1.2003 alkavaksi nelivuotiskaudeksi. Opiskelupaikan vastaanottaminen edellyttää muista päätoimista luopumista tutkijakoulutuksen ajaksi. Palkkaus määräytyy kunkin yliopiston ohjeistuksen mukaan. Jyväskylän yliopistossa palkka on 1615 euroa kuukaudessa 1. kalleusryhmässä ja 1573 euroa kuukaudessa 2. kalleusryhmässä.

Pythagoras-tutkijakoulu on opetusministeriön ja Suomen Akatemian rahoittama tutkijakoulu, jossa tohtoritutkintoa suorittaville jatko-opiskelijoille annetaan metodisesti monipuolinen humanistiseen ja luonnon-tieteelliseen tutkimustraditioon tukeutuva tieteellinen jatkokoulutus erityisesti musiikkiin liittyvän äänentutkimuksen alueella. Musiikkia ja ääntä lähestytään tutkijakoulussa akustiikan, psykoakustiikan, fysiikan, aivotutkimuksen, matemaattisen mallintamisen,

musiikinteorian, musiikillisen kokemuksen ja musiikin/äänen kulttuurisen viitekehyksen sekä vuorovai-
tussuunnittelun näkökulmista.

Tutkijakoulun vastuulaitoksena toimii Jyväskylän yliopiston musiikin laitos. Muut järjestävät tahot ovat Teknillinen korkeakoulu, Helsingin yliopisto, Taideteollinen korkeakoulu ja Sibelius-Akatemia. Tutkijakoulupaikkoja ei ole vielä jaettu yliopistoittain.

Hakemukseen tulee liittää 1) tutkimussuunnitelma (enintään 10 sivua), 2) ohjaavan professorin lausunto tutkimussuunnitelmasta, 3) opintosuunnitelma, 4) ansioluettelo, 5) maininta sitoutumisesta ottamaan vastaan tutkijakoulupaikka virkavapaana muista mahdollisista viroista (ei statuspaikkaa haettaessa), 6) kuvaus muusta toiminnasta, joka motivoi tutkijauralle hakeutumista, 7) kopio tutkintotodistuksesta tai opintorekisteriote, 8) hakijan yhteystiedot.

Pythagoras-tutkijakouluun voivat tulla hyväksytyksi opiskelijat, joilla on tutkijakoulun alkaessa 1.1.2003 yllämainittuun toiminta-ajatuksen soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

Hakemus osoitetaan Pythagoras-tutkijakoulun johtoryhmälle ja lähetetään seitsemänä kappaleena osoitteeseen: Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. **Hakuaika päättyy 6.11.2002 klo 16.15.**

Lisätietoja: professori Jukka Louhivuori, louhivu@jyu.fi tai osoitteesta <www.jyu.fi/musica/Pythagoras.html>

OULUN YLIOPISTO

sisäinen kuulutus

Luonnontieteellinen tiedekunta

Amanuenssin virka (A19), kemian laitos.

Amanuenssin tehtävänä on osallistua laitoksen hallinnon, erityisesti opintohallinnon, valmistelu- ja suunnittelu-
tehtäviin, opintoneuvontaan ja siihen liittyviin käytännön tehtäviin.

Hakijoilta edellytetään soveltuvaa korkeakoulututkintoa; jatkotutkinto ja kemian alan tuntemus katsotaan eduksi.

Lisätietoja antaa kemian laitoksen johtaja Jouni Pursiainen, puh. 553 1641, Jouni.Pursiainen@oulu.fi

Hakemukset, joihin liitetään ansioluettelo tai nimikirjanote sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa viran täyttämiseen, on Oulun yliopistolle toimitettava **14.11.2002 klo 15.00 mennessä** osoitteeseen: Oulun yliopisto, luonnontieteellinen tiedekunta, Linnanmaa, PL 3000, 90014 Oulun yliopisto.

MUISSA YLIOPISTOISSA AVOINNA OLEVIA VIRKOJA LÖYTYY SIVULTA:

www.hallinto.oulu.fi/yhallint/kuulutus/virat.html

APURAHOJA

Suomen Akatemian tutkimusrahoitus

Haku päättyy 15.11.2002

AKATEMIATUTKIJAN VIRAT

42 akatemiattutkijan virkaa (A25/A26), jotka Akatemian hallitus osoittaa toimikunnille täytettäväksi 1.8.2003 alkaen.

Akatemiattutkijoilta vaaditaan tohtorin tutkinto tai tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet. Virkoja täytettäessä arvostetaan tohtorin tutkinnon jälkeen harjoitettua menestyksestä julkaisutoimintaa ja muuta tieteellistä työskentelyä. Virat täytetään enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Saatuaan nimityksen akatemiattutkijan virkaan tutkija voi hakea tutkimusmäärärahaa toimikunnalta.

Hakemus laaditaan joko sähköisesti osoitteessa www.aka.fi > sähköinen asiointi tai Akatemian hakulomakkeelle ja toimitetaan Akatemian kirjaamoon. Myöhästynyttä virkahakemusta ei käsitellä.

2 Määrärahat tutkijatohtorien palkkaukseen ajalle 1.8.2003-31.7.2005.

Määrärahan hakijana voi olla yksittäinen tutkija, tutkimusryhmä, tutkijakoulu tai julkishallinnon organisaatio, yritys tai muu elinkeinoelämän organisaatio yhdessä yliopiston kanssa. Määräraha on tarkoitettu edistämään nuorten, äskettäin väitelleiden tohtoreiden pätevytyistä ammattitutkijoiksi. Määräraha myönnetään A22-palkkaluokkaa vastaavan palkkatason mukaan.

2.1 Yksittäisten tutkijoiden hakemat määrärahat

Yksittäisen tutkijatohtorin palkkausmäärärahaa hakevilta edellytetään tohtorin tutkinto tai tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet ennen hakuajan päättymistä. Hakemukseen liitettävästä tutkimussuunnitelmasta tulee käydä ilmi, missä tutkimusympäristössä ja miten tutkijatohtori aikoo kaksivuotisen kautensa toimia.

Määräraha osoitetaan siihen yliopistoon tai tutkimuslaitokseen, jossa tutkija pääasiallisesti tekee tutkimustyötään. Kyseinen yliopisto tai tutkimuslaitos ottaa tutkijatohtorin palvelussuhteeseen 1.8.2003 alkavaksi kaksivuotiskaudeksi.

2.2 Tutkimusryhmien ja tutkijakoulujen hakemat määrärahat

Palkattavalta edellytetään tohtorintutkinto tai tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet ennen palvelussuhteen alkua. Määräraha osoitetaan siihen yliopistoon tai tutkimuslaitokseen, jossa tutkija pääasiallisesti tekee tutkimustyötään. Hakemukseen liitettävästä tutkimussuunnitelmasta tulee käydä ilmi, missä tutkimusympäristössä ja minkälaisessa hankkeessa tutkijatohtorin on tarkoitus toimia. Hakemuksesta tulee lisäksi käydä ilmi, miten suunniteltu toiminta tukee palvelussuhteeseen otettavan tutkijatohtorin itsenäistymistä tutkijana.

2.3 Julkishallinnon organisaation, yrityksen tai muun elinkeinoelämän organisaation yhdessä yliopiston kanssa hakemat määrärahat

Palkattavalta edellytetään tohtorintutkinto tai tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet ennen palvelussuhteen alkua. Hakemukseen liitettävästä tutkimussuunnitelmasta tulee käydä ilmi, missä tutkimusympäristössä ja minkälaisessa hankkeessa tutkijatohtorin on tarkoitus toimia. Hakemuksesta tulee lisäksi käydä ilmi, miten suunniteltu toiminta tukee palvelussuhteeseen otettavan tutkijatohtorin itsenäistymistä tutkijana. Hakemuksessa tulee olla sekä yrityksen että yliopiston yhteystiedot.

Kun hakijana ovat yritys tai muu organisaatio ja yliopisto yhdessä, määräraha myönnetään yliopistolle. Hakijat sopivat keskenään, miten palkattava tohtori jakaa aikansa näiden kahden organisaation välillä.

3 Määrärahat varttuneen tutkijan palkkaukseen yliopistoissa tai tutkimuslaitoksissa ajalle 1.8.2003–31.7.2004.

Määräraha myönnetään professorin tai muun erityisen ansioituneen tutkijan palkkaamiseksi kokoaikaiseen tutkimustyöhön kotimaassa tai ulkomailla yleensä lukuvuodeksi, mutta vähintään kuudeksi kuukaudeksi. Tutkija otetaan palvelussuhteeseen ja määräraha osoitetaan siihen yliopistoon tai tutkimuslaitokseen, jossa tutkija työskentelee. Määräraha mitoitetaan A30-palkkaluokkaa sekä kuutta ikälisää vastaavan palkkatason mukaan. Tutkija ei voi olla rahoituskauden aikana muussa päätoimisessa ansiotyössä. Akatemia voi eri hakemuksesta myöntää tutkimusmäärärahaa ja muuta rahoitusta kyseessä olevalle tutkimusjaksolle.

4 Kaikkina hakuaikoina haettavat tukimuodot

Suomen Akatemia on muuttanut hakuajoja siten, että enää ei ole ilman määräaika haettavia tukimuotoja, vaan ne ovat muuttuneet kaikkina neljänä hakuajana haettaviksi. Haut ovat marraskuussa, tammikuussa, toukokuussa ja syyskuussa. Nämä tukimuodot ovat

- nuoren tutkijan starttiraha
- kansalliset tieteelliset seminaarit
- tutkijan kotimaahan paluun tukeminen
- ulkomaisten tutkijoiden työskentely Suomessa
- kansainvälisten yhteistyöhankkeiden valmistelu

Tukimuodoista on tarkemmin Akatemian verkkosivuilla tämän hakujulistein verkkoversion linkeissä.

TIETOJA TAMMIKUUN HAUSTA

Seuraava hakujuliste ilmestyy viimeistään 31.12.2002 ja haku päättyy 31.1.2003. Tämä on määräaika ainakin seuraaville hauille:

- Ilmoittautuminen akatemiaprofessorin virkaan
- Apurahat tutkijankoulutukseen ja tutkijoiden työskentelyyn ulkomailla
- Tutkijainvaihtoapurahat
- Työelämässä olevien henkilöiden jatkokoulutus
- Apurahat tutkimusyhteistyöhön:
- Yhdysvaltain National Institutes of Healthin kanssa työskentelyyn NHGRI:ssä
- Terveiden tutkimuksen vaihto-ohjelma The Netherlands Organization for Scientific Researchin (NWO) kanssa

YLEISTÄ HAKEMISESTA

Suomen Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka sitoutuu turvaamaan hankkeen perusedellytykset eli huoneisto-, laite-, laboratorio-, puhelin-, posti-, kopio-, kirjasto-, kaukolaina- ja atk-kustannukset. Akatemian rahoitus osoitetaan tutkijan taustaorganisaatiolle.

Suomen Akatemia käyttää enenevässä määrin ulkomaisia asiantuntijoita arvioijina, joten hakemukset pyydetään tekemään liitteineen englannin kielellä (ellei jonkin rahoitusmuodon osalta toisin mainita).

Tutkimusrahoitusta haetaan sähköisesti tai Akatemian hakulomakkeella. Hakemusta ei voi jättää sähköpostilla. Sähköiseen asiointiin pääsee Akatemian verkkosivujen kautta osoitteesta www.aka.fi > Sähköinen asiointi tai suoraan <www.aka.fi/sahasFI.html>. Palveluun sisäänkirjautumisen jälkeen kohdassa "Uusi hakemus" on lista hauista, joihin voi jättää hakemuksen. Sivuilta löytyvät myös ohjeet hakemuksen täyttämiseksi.

Hakulomakkeella haettaessa käytetään lomaketta, jonka tunnus on SA 1.2002E (englanninkielinen), SA 1.2002 (suomenkielinen) ja SA 1.2002R (ruotsinkielinen). Lomakkeet ja täyttöohjeet löytyvät rtf-muodossa Akatemian verkkosivuilta osoitteesta www.aka.fi > lomakkeet.

Hakemus osoitetaan asianomaiselle tieteelliselle toimikunnalle ja se toimitetaan kaikkine liitteineen Akatemian kirjaamoon kuutena kappaleena (alkuperäinen hakemus ja viisi kopiota), ellei toisin mainita. Hakijan tulee lajitella hakemusasiakirjat kuudeksi samanlaiseksi asiakirjanipuksi. Hakemuksia ja niiden liitteitä ei palauteta.

Hakemukset liitteineen ovat julkisia asiakirjoja lukuun ottamatta tutkimus- ja aiesuunnitelmia. Julkisuus perustuu lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Hakemukset toimitetaan Akatemiaan sähköisesti tai kirjaamoon **viimeistään 15.11.2002 klo 16.15**. Hakemusta ei voi jättää sähköpostilla. Mahdollisesta poikkeavasta menettelystä mainitaan erikseen asianomaisessa kohdassa.

Tiedot Akatemialta haettavista määrärahoista, apurahoista ja tutkimusviroista sekä yleiset hakuohjeet liitteineen on koottu hakuoppaaseen (Hakuopas 1.3.2002–28.2.2003), jota saa yliopistoista ja tutkimuslaitoksista sekä Akatemian kirjaamosta. Hakuopas on sekä verkko- että PDF-versiona verkkosivuilla www.aka.fi > Uusin hakutieto. Hakujuliste, hakuohjeet ja lomakkeet löytyvät samasta osoitteesta.

Yhteystiedot

Suomen Akatemia
PL 99, 00501 Helsinki
Vilhonvuorenkatu 6

Puhelinvaihe:
(09) 774 881

Faksi:
(09) 7748 8299

Kirjaamon puhelin:
(09) 7748 8377

Kirjaamon aukioloaika:
klo 8.00-16.15

Sähköposti:
info@aka.fi (lomaketilaukset, hakuoppaat, esitteet yms.)

Verkkosivut:
www.aka.fi

APURAHOJA

WIHURIN STIPENDI

Säätiö Institutum Romanum Finlandiae julistaa haettavaksi Wihurin stipendin ajalle 1.8.2003–31.7.2004.

Stipendin suuruus on 17 000 euroa ja se myönnetään nuorelle tieteenharjoittajalle, joka tekee Suomen Rooman-instituutissa Villa Lantessa vuoden ajan tutkimustyötä arkeologian, historian, klassillisen filologian tai taidehistorian alalla.

Hakemukseen on liitettävä tiedot opintosuorituksista, tutkimussuunnitelma ja mahdolliset suositukset. Hakemukset on toimitettava **15.11.2002 klo 16 mennessä** säätiön asiamies Tuomas Heikkilälle, os. Mechelininkatu 13 A 18, 00100 Helsinki, puh. (09) 1912 2845, 050 360 2100, tuomas.m.heikkila@helsinki.fi

TAPRIN TUTKIJA-APURAHA

Tampereen yliopiston Rauhan- ja konfliktitutkimuskeskuksessa julistetaan haettavaksi vuoden 2003 apuraha (verottomana 1 150 euroa/kuukaudessa).

TAPRIn toiminta keskittyy rauhanomaisen muutoksen tutkimukseen. Tutkimustoiminta jakautuu kolmeen hankkeeseen: "Euroopan poliittinen muutos ja turvallisuus", "Uudet konfliktimuodot ja niiden ratkaisu" sekä "TAPRIn Välimeri-projekti". Hankkeet käsittelevät turvallisuuden uusia haasteita, poliittisten identiteettien kehitystä ja Euroopan suhteita lähialueisiinsa. Lisätietoja näistä on TAPRIn kotisivuilla. Tutkimussuunnitelman, jolle apuraha myönnetään, tulee niveltä luontevasti TAPRIn tutkimustoimintaan, ja apurahan saajan odotetaan työskentelevän TAPRIn tutkimuskeskuksessa. Tutkija-apuraha on tarkoitettu ensisijaisesti väitöskirjatyötä tekeville jatko-opiskelijoille.

Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat: ote nimikirjasta, joka ei ole kolmea kuukautta vanhempi, ja/tai curriculum vitae sekä suomeksi tai ruotsiksi että englanniksi; julkaisuluettelo; kopiot tutkintotodistuksista ja selvitys kielitaidosta; vapaamuotoinen, hyvin perusteltu tutkimussuunnitelma sekä suomeksi tai ruotsiksi että englanniksi.

Päätöksen apurahan myöntämisestä tekee Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitoksen johtokunta. Hakemus liitteineen tulee osoittaa Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitoksen johtokunnalle ja se tulee toimittaa viimeistään **18.11.2002 klo 16.00 mennessä** osoitteeseen: Rauhan- ja konfliktitutkimuskeskus/kanslia, 33014 Tampereen yliopisto.

Apurahaan liittyviin tiedusteluihin vastaavat tutkimusjohtaja Tarja Väyrynen, puh. (03) 215 7694 ja amanuenssi Unto Vesa, puh. (03) 215 7695.

APURAHOJA YHDYSVALTOIHIN 2003–2004

Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Apurahasäätiö ilmoittaa haettaviksi apurahoja Yhdysvaltoihin lukuvuodeksi 2003–2004. Apurahat ovat pääsääntöisesti jatko-opintoihin ja tutkimustyöhön tarkoitettuja.

1. Industri Kapital -apuraha nuorelle miel. alle 26-vuotiaalle kauppatieteiden tai tekniikan opiskelijalle, myös vastavalmistuneelle, jatko- tai rinnakkaisopintoihin Yhdysvalloissa (esim. MBA). Apurahan suuruus on 25 000

euroa.

2. Yhteensä kahdeksan USD 5 000 arvoista stipendiä alle 35-vuotiaille jatko-opiskelijoille ja tutkijoille Yhdysvalloissa tapahtuviin opintoihin. Nämä stipendit ovat The American Scandinavian Foundationin ja Thanks to Scandinavia -järjestön varoista myönnettäviä apurahoja.

3. Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton 1-2 USD 3 000 suuruista stipendiä taiteen tai tieteen harjoittajille opintoihin tai tutkimustyöhön Yhdysvalloissa.

4. Thanks to Scandinavian myöntämät yhteispuhjoismaisissa kilpauksissa olevat stipendit seuraaviin yliopistoihin: Cornell, Columbia, New York, Pennsylvania (Philadelphia), New School for Social Research, Chicago Law School, Michigan (Ann Arbor), Beth Israel Medical Center New York, Yeshiva (Albert Einstein School of Medicine). Apurahat ovat suuruudeltaan 2 000–25 000 USD.

5. Kaksi USD 5 000 suuruista Thanks to Scandinavian apuraha perusopintoihin University of Oklahomaa (Norman) sekä kaksi USD 6000 masters' grantsia yhteispuhjoismaisissa kilpauksissa samaan yliopistoon.

6. Thanks to Scandinavia säätiön stipendejä Luther Collegeen opettajien kesäopintoihin, USD 300-500.

Hakuaika päättyy 3.1.2003. Hakemukset lähetetään Suomi-Amerikka Yhdistysten Liittoon, jonka apurahasäätiön hallitus tekee valinnat helmikuun aikana. Hakulomake on osoitteessa <www.sayl.fi>. Lisätietoja myös Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitosta, puh. (09) 4133 3700 tai sayl@sayl.fi

ELÄINMUSEO

Avoinna: ma–pe klo 8–15.45, su klo 11–15.
Museo suljettu lauantaisin, arkipyhinä sekä 22.12.2002.
Käyntiosoite: Linnanmaa ovi A (arkisin),
sisäovi A1 (sunnuntaisin).

GEOLOGINEN MUSEO

Avoinna: ma–pe ja su klo 11–15
Käyntiosoite: Linnanmaa ovi K.

KASVITIEEELLINEN PUUTARHA

Kasvihuoneet avoinna ma–pe klo 8–15 ja la–su klo 12–15; ulkopuutarha kesäaikana klo 8–20.
Käyntiosoite: Linnanmaa, Kaitoväylä 5.

LIIKUNTATIEDOTUKSET

HENKILÖKUNNAN KUNTOJUMPISSE TILAA

Yliopiston henkilökunnalle tarkoitetuissa kuntojumpissa on vielä tilaa:

- tiistaisin klo 16.00–16.55 Vaka (Maunonkatu 2) ohjaajana Tuulikki Seppänen
- keskiviikkoisin klo 15.40–16.35 ONK a-a (Yliopistokatu 48) ohjaajana Sanna Ranta
- perjantaisin klo 15.00–15.55 LM:n liikuntahalli ohjaajana Sanna Ranta

Mukaan pääset yliopiston sporttikortilla (syksy+kevät vain 15 euroa).

STEP-AEROBICEIHIN EI ENNAKKOILMOITTAUTUMISTA

Linnanmaan liikuntahallin step-aerobiceihin ei ole enää ennakkoilmoittautumista.

KUNTOILULIPPUJA EDULLISESTI HENKILÖKUNNALLE

Kunnon keskus (23 euroa/10 kpl)

- Raatin uimahalli
- Raatinsaari, puh. 558 48120
- kuntosali ja uinti +sauna

Kaupungin kuntosalit (15 euroa/10 kpl)

- Oulun urheilutalo, Ouluhalli, Linnanmaan liikuntahalli,
- Värtön liikuntahalli
- Oulun uimahalli

Virkistysuimala Zimmari (15 euroa/5 kpl)

- Kempele, puh. 520 0490
- uinti + sauna

Kuntoklubi OZ (35 euroa/10 kpl)

- Kempele, Zeppelin, puh. 540 9090
- kuntosali, jumpat, bodypump, kuntonyrkkeily

Lippuja voi ostaa kerrallaan 10 kpl (Zimmari 5 kpl) ja niitä on myynnissä rajoitetusti opiskelijapalveluissa Linnanmaalla. Liput ovat henkilökohtaisia. Varaukset esittämään salilla yliopiston henkilökortti tai muu todistus työsuhteestasi yliopistoon.

JALKAPALLOA OULUHALLISSA

Jalkapallon maksuton vuoro yliopistolaisille Ouluhallissa 16.10.–27.11.2002 keskiviikkoisin klo 15–16.30 (1/3 keinonurmesta). Yksilölajien (ma, ti, ke klo 15–16.30) ja sulkapallon vuorot (ma, ti, ke) jatkuvat entisillään.

LATINALAISTEN TANSSIEN KURSSI

Ohjelmassa samba, cha cha, rumba, jive. Tämä alkeista lähtevä kurssi pidetään Linnanmaan liikuntahallin musiikki-liikuntasalissa neljänä peräkkäisenä perjantaina 8.–29.11. klo 17–18. Mukaan voidaan ottaa enintään 15 naista ja 15 miestä.

Ilmoittautumiset pareina tai yksittäin liikuntasihteerille. Ilmoittautumismaksu 5 euroa/henk. maksetaan paikalla ensimmäisellä kerralla. Opettajana Sanna Ranta.

JALKAPALLOSARJOJEN MITALISTIT

A-sarja (22 joukk.)

1. C.KOP
2. BLAH
3. ZETOR

B-sarja (15 joukk.)

1. MALLASPALLO
2. INTERVÄLIVAINIO
3. TORIKADUN RAITTIUSSEURA

MARKKU SAARELA
liikuntasihteerit, 8OPIN
puh. 553 4029, markku.saarela@oulu.fi

--	--

31.10.2002 Genetiikan seminaari:

Jussi Vuoristo, sisätautien klinikka:
DNA-sirut – teoria ja käytäntö.
Linnanmaa, sali PT302 klo 12–13.

31.10.2002 Biocenter Oulu Seminar Series:

Matthias Willmanns, EMBL Hamburg, Germany:
Titin structural proteomics.
Linnanmaa, Raahensali (L10) at 3.15 p.m.

5.11.2002 Biocenter Oulu Graduate School Advanced Course:

From Cells to Tissues: Signalling and Mechanisms

Andreas Wodarz, Institut für Genetik, Heinrich-Heine-
Universität Düsseldorf, Germany:
Establishing cell polarity in development.
Lecture Hall A101, Dept. of Anatomy and Cell Biology,
Aapistie 7 at 3.15 p.m.

7.11.2002 Biology Thursday Seminar:

Hely Häggman, Dept. of Biology:
Forest Tree Biotechnology – genetic transformation
as a research tool.
Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) at 12.15.

7.11.2002 Biocenter Oulu Seminar Series:

Volkmar Günzler, FibroGen, Inc., South San Francisco,
USA:

HIF hydroxylases as novel therapeutic targets.
Linnanmaa, Raahensali (L10) at 3.15 p.m.

11.–15.11. Infotech Oulu Graduate Course:

Dr. John Long, Delft University of Technology, The
Netherlands:

Radio frequency integrated circuit design.

<www.infotech.oulu.fi/courses>

12.11.2002 Biocenter Oulu Graduate School

Advanced Course:

From Cells to Tissues: Signalling and Mechanisms

Caroline Hill, Laboratory of Developmental Signalling,
Cancer Research UK London Research Institute,
Lincoln's Inn Fields Laboratories, U.K.:

Signalling by TGF- β superfamily members: mechanism,
specificity and function.

Lecture Hall A101, Dept. of Anatomy and Cell Biology,
Aapistie 7 at 3.15 p.m.

13.–14.11.2002 Abipäivät Linnanmaalla

Ohjelma Tietopistossa 16/2002.

14.11.2002 Genetiikan seminaari:

Leena Uimaniemi, biologian laitos:
Maintenance of genetic diversity in fragmented boreal
forests.

Linnanmaa, sali PT302 klo 12–13.

14.11.2002 Biocenter Oulu Seminar Series:

Ulla Petäjä-Repo, Dept. of Anatomy and Cell Biology:
Processing and intracellular trafficking of G pro-
tein-coupled receptors: The near-death experience.
Linnanmaa, Raahensali (L10) at 3.15 p.m.

VÄITÖSTILAISUUDET

1.11.2002 Outi Aikio/lastentautien klinikka ja Biocenter Oulu:

Keskosen ja täysiaikaisen vastasyntyneen keuhkojen
typpioksiidi.

OYS, luentosali 12, Kajaanintie 50 klo 12.

1.11.2002 Heikki Wiik/kirurgian klinikka ja mikrobiologian laitos:

Vatsaelinkirurgian aiheuttama tulehdusvaste ja sen
muokkaus granulosityttikasvutekijällä.

OYS, luentosali 1, Kajaanintie 50 klo 12.

8.11.2002 Eila Louhimaa/kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikkö:

Luonnon sosiaalinen konstruointi, ympäristödiskurssit ja
ympäristöön orientoiva kasvatustieteiden tutkimus instituutionaa-
lisen ympäristökasvatuksen yhteiskunnallisista rakenne-
ehdoista ja kulttuurisista mahdollisuuksien kentistä.

Linnanmaa, Kajaaninsali (L6) klo 12.

8.11.2002 Tapio Repo/sähkö- ja tietotekniikan osasto:

Kolmiulotteisen ympäristön mallinnus peräkkäisistä
kuvista.

Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) klo 12.

8.11.2002 Minna Heikkilä/biokemian laitos ja Biocenter Oulu:

Development of the adreno-genital system. Female sex
determination, ovarian and adrenal gland ontogeny regu-
lated by *Wnt-4* in mice.

Linnanmaa, Raahensali (L10) klo 10.

8.11.2002 Mervi Lehtonen/neurologian klinikka, lääketieteellisen biokemian ja molekyylibiologian laitos ja Biocenter Oulu:

Mitochondrial DNA sequence variation in patients
with sensorineural hearing impairment and in the
Finnish population.

OYS, luentosali 8, Kajaanintie 50 klo 12.

8.11.2002 Antti Haapalainen/biokemian laitos ja Biocenter Oulu:

Structure-function studies of the mammalian peroxisomal
multifunctional enzyme type 2 (MFE-2).

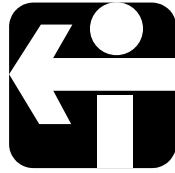
Linnanmaa, Raahensali (L10) klo 14.

15.11.2002 Pirjo Welling/biologian laitos:

Regeneration by seeds and vegetation structure
in alpine plant communities, subarctic Finland.

Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) klo 12.

2

.5308

Port Payé
Finlande
PMM
90100193

tietopisto
Oulun yliopistoväen tiedotuslehti